Кив. Гос. книжная палата УзССР
31 ИЮЛ 1984

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 173 (18.949). ● Якшанба, 29 июль 1984 йил ● Баҳоси 3 тийин.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ВА ЎзТАГ МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР:

ГАЗ БУЛОҒИ

● **«Ферғананефть» нефть ва газ қазиб олиш бошқармасининг коллективи беш йилликнинг тўртинчи йили ҳисобига яна юз кубометр «зангори ёқилғи» қазиб чиқарди.**

Беш йиллик бошидан бери бу ердан кўпгина саноат корхоналарига камида 630 миллион кубометр газ етказиб берилди. Газ қазиб олувчилар Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг қизитиб юбордилар. Бу тўрт йиллик топшириқни муддатидан илгари бажаришга кўмаклашди.

1989 ЙИЛ ҲИСОБИГА

● **«Госкомсельхозтехника» Шофиркон район бирлашмаси меҳнатчилари Ўзбекистон ССР билан Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига қабул қилган мажбуриятларни барвақт бажариш учун қизғин беллашмоқдалар.**

Юбилей шарафига план ва мажбуриятларини шараф билан бажараётган ишчиларнинг сони кун сайин кўпаймоқда. Илғор токарь Леонид Шлафин ана шуларнинг биридир. Айни кунларда у 1989 йил ҳисобига ишлай бошлади. У ўз касб маҳоратини доимо ошириб, ишнинг самарали усулларини амалда қўлламоқда. Қишлоқ хўжалик машиналари учун сифатли деталлар тайёрлаяпти.

КАТТА ЙЎЛ БОСҚИЧЛАРИ

● **Тошкентдаги «Озодлик» маҳалласининг аҳолиси «Гулла-яшна диёрим, Ўзбекистон» мавзуидаги кечага таклиф этилди.**

Куйбишев районидаги «Юлдуз» маданият уйи тайёрлаган бу кеча қарияларга ҳам, йигит ва қизларга ҳам манзур бўлди. Кеча программаси аср тенгдоши бўлган кўпгина нуроний қарияларни ўзларининг ёшлиги кечган йилларига назар ташлашга имкон беради. Совет Ўзбекистони уларнинг кўз ўнгида қад ростлади. Ёшларта эса ўзларининг жонажон ўлкасида бундан олтмиш йил муқаддам содир бўлган шонли воқеаларни яхши ва батафсилроқ билишларига кўмаклашди.

Учрашув Ўзбекистон тарихи тўғрисидаги ҳикоя билан бошланди. Республика экономикаси ва маданиятини ривожлантиришнинг барча босқичлари акс эттирилган фильмлар намойиш қилинди.

Маданият уйи райондаги кўпгина маҳаллалар аҳолисини Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигига бағишланган программа билан таништирди.

ОШКОРА ВА ПРИНЦИПИАЛ ТАҲЛИЛ

ЖИЗЗАХ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИДАН

Жиззах область партия комитети аъзолари навбатдаги пленумга ниҳоятда активлик ва уюшқоқлик билан тўпландилар. Партиявий ишнинг барча йўналишлари бўйича камчиликларга нисбатан муросасизлик, юксак талабчанлик, танқид ва ўз-ўзини танқид руҳи қарор топганлиги уларнинг кайфиятида акс этиб турарди. Пленум қатнашчилари партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1984 йил февраль ва апрель Пленумлари қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари К. У. Черненконинг йўл-йўриқлари ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарори асосида партия ва давлат интизомини мустаҳкамлаш, кадрлар билан ишлашни яхшилаш соҳасида область партия ташкилотлари олдида турган вазифаларни муҳокама этар эканлар, масалага ниҳоятда манфаатдорлик ва талабчанлик билан муносабатда бўлдилар, қизғин, принципиал, холис фикр ва мулоҳазалар билдирдилар.

— Жиззах области ташкил этилгандан буён ўтган ўн йил мобайнида катта ривожланиш йўлини босиб ўтди, — деди пленумдаги докладида область партия комитетининг биринчи секретари Ҳ. Шоғазатов. — Бу даврда областнинг ҳар томонлама комплекс тараққий этиши учун катта имкониятлар яратиб берилди. Ишлаб чиқариш кучларини ривожлантириш мақсадида 2 миллиард сўмдан кўпроқ маблағ сарфланди. Сўнгги икки беш йилликда катта ишлаб чиқариш-техника потенциали яратилди. Ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, капитал қурилиш суръатини кучайтириш, автомобиль транспорти билан юк ташишда дуруст натижаларга эришилмоқда.

Аммо мавжуд қувватлардан фойдаланиш, халқ истеъмоли моллари сифатини яхшилаш, меҳнат унумдорлигини ошириш сингари бир қатор масалалар борки, бу соҳадаги иш якунларидан қаноатланиб бўлмайди. Докладчи ва нотиқлар Мелиорация ва сув хўжалиги, Қишлоқ қурилиши министрликларига қарашли темир-бетон буюмлари заводлари, Жиззах уйсозлик комбинати ва аккумулятор заводида мавжуд қувватлардан ёмон фойдаланилаётганлигини безовталик билан тилга олдилар. Маҳсулот таннархи ошиб кетмоқда. Уч йил мобайнида халқ хўжалигига пландагига нисбатан кўп минг тонна пахта толаси, минглаб куб метр йиғма темир-бетон ва бошқа маҳсулотлар кам етказиб берилди. Ишчиларнинг бекор туриб қолиши, прогул қилиш, маъмуриятнинг рухсати билан ишдан қолиш эвазига катта зарар кўрилмоқда. Хўжасизлик туфайли қурилиш объектлари қимматлашиб кетаётганлиги билан муроса қилиб бўлмаслиги айтиб ўтилди.

Пленумда ана шу камчиликларнинг бош сабаби партия комитетлари хўжаликларга раҳбарлик каби партиявий ишнинг муҳим соҳаси билан етарли шуғулланмаётганликлари ҳақли равишда танқид қилинди. Кадрлар қўнимсизлиги камаймаётир. Айрим корхоналарда қўл меҳнати салмоғи баланд. Шаҳар ва районларнинг партия комитетлари, бир қатор бошланғич ташкилотлар ишчи ва хизматчиларга қулай меҳнат шароити яратиш билан етарли шуғулланмаётир. Нотиқлар тугалланмаган қурилишлар ҳажми камаймаётганлиги, планга киритилмаган объектлар билан ўралашиб қолинаётганини алоҳида таъкидладилар. Ана шу камчиликларга йўл қўяётган «Джизаксельстрой» бирлашмаси ҳамда «Джизакстепстрой» территориал бошқармаси партия ташкилотлари фаолияти камчиликдан холи эмас. Айрим қурилиш ташкилотларининг бажарган ишлари бўрттириб кўрсатилмоқда.

Музокарага чиққан нотиқлар баъзи партия ташкилотлари фаолиятида ташаббускорлик, принципиаллик ва изчиллик етишмаётганлигини объектив равишда кўрсатиб ўтдилар. Ўтган хўжалик йилида бирорта ҳам районда пахта тайёрлаш планлари адо этилмади. Область хўжаликларида унинг ҳосилдорлиги анча паст. Жамоат чорвачилиги суст ривожланмоқда. Бу соҳада белгиланган марралар эгалланмаётир.

Маълумки, ишнинг пировард натижаси аввало етакчи куч ҳисобланган кадрларга боғлиқ. Областда ташаббускор, ишчан, олдида турган вазифаларни давлат манфаати юзасидан одилона ҳал этадиган кадрлар оз эмас. Лекин айрим партия комитетлари раҳбар ходимлар танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш билан жиддий шуғулланмаётганликлари туфайли ишда жиддий салбий ҳолатлар юз берди. Пленум қатнашчилари кадрлар фаолияти устидан назоратнинг бўшлигига эътиборни қаратдилар. Фақат сўнгги уч йилда партия, совет ва комсомол ходими деган табаррук номга номуносиб ишлар билан шуғулланган анчагина кишиларга қаттиқ партиявий жазо берилди.

Область халқ контроли комитетининг собиқ раиси Н. Қўшоқов ана шундай кўпчилик ишончини оқлолмаган кишилардан бўлиб чиқди. У масъул лавозимга кўтарилгач, кибр-ҳавога берилди, атрофдагилар билан ҳисоблашмайдиган, хизмат вазифасидан шахсий мақсадлари йўлида фойдаланадиган бўлиб қолди. У тегишли тартиб-қоидаларни писанд қилмай давлат ҳисобидан уй-жой қурдирди. Албатта, у қилмишига яраша жазоланди. Аммо нотиқлар, область партия комитети бюроси аъзолари ана шу ҳолдан хабардор бўлганлари ҳолда унинг олдини олиш борасида вақтида тегишлича қатъият кўрсатмаганликларини танқид қилдилар. Бу амалда кадрларнинг ишчанлик, сиёсий ва ахлоқий сифатлари, маънавий дунёси етарли ўрганилмаётганлиги, партия комитетларининг салбий ҳодисаларга қарши ҳар доим ҳам принципиал ва аёвсиз кураш олиб бормаётганлиги натижаси эмасми?

Докладчи ва музокарада сўзга чиққанлар ана шундай ҳол Жиззах шаҳар партия комитети фаолиятида рўй берганлигини тўғри қайд этдилар. Бу ерда раҳбарликнинг коллегиаллиги ва кадрлар сиёсати принципи қўпол равишда бузилди. Маҳаллийчилик ва ошна-оғайнигарчиликка йўл қўйилгани коммунистларда норозилик уйғотди. Шаҳар партия комитетининг собиқ биринчи секретари У. Тўрақулов ўз оиласи ва қариндош-уруғларининг яшаш шароитини яхшилаш, ўзига яқин ва ёққан кишиларни раҳбарлик лавозимларига кўтариш каби партия ходимига номуносиб ишларга зўр берди. Бевосита унинг топшириғи билан кадрлар танлаш принципига зид ҳолда партия комитетига етарли партия стажи ва иш тажрибасига эга бўлмаган киши қабул қилинди. Ўз вақтида шаҳар партия комитети фаолиятидаги бу камчиликлар Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумида жуда тўғри танқид қилиб ўтилди. Шаҳарком бюроси аъзолари, унинг секретарлари ўртоқ Н. И. Федорин ва Н. С. Фёдороваларнинг принципсизлиги, муросасозлиги туфайли етарли ишчанлик қобилиятига эга бўлмаган, давлат манфаатидан шахсий манфаатларини устун қўювчи айрим кишилар ҳам чиқиб қолишига йўл қўйилди. Натижада шаҳарда транспорт, савдо, медицина ва маиший хизматни ташкил этиш ишлари талаб даражасида ҳал этилмаганлиги коммунистлар ва меҳнаткашларнинг норозилигига сабаб бўлди.

Пленумда Арнасой районидаги Ю. Фучик номли совхоз директори И. Зоҳидов, Фориш район партия комитетининг биринчи секретари С. Есимов, Жиззах пластмасса заводининг бригада бошлиғи Л. Мааршчиевалар кадрлар билан шуғулланишдаги ноқобиллик, истиқболни кўра билмаслик, маънавий қашшоқлик ҳақида характерли мисоллар келтирдилар.

— Бу соҳадаги хато ва камчиликлар тарбиявий ишларимизгагина эмас, план интизоми, мажбуриятларнинг бажарилишига ҳам салбий таъсир кўрсатмоқда, — деди Октябрь район партия комитетининг биринчи секретари М. Ҳасанов ўз сўзида.

Зарбдор районида худди ана шундай вазият рўй берди. Район ташкил этилганига эндигина тўрт йил бўлди. Уни социал-иқтисодий жиҳатдан ривожлантириш учун миллионлаб сўм маблағ сарфланмоқда. Аммо район партия комитети хўжалик юритиш савиясини ошириш билан жиддий шуғулланмади. Нотиқлар бу ердаги пахтачиликни ривожлантиришдаги камчиликларни жуда тўғри таҳлил қилиб бердилар. Амалда райондаги хўжаликларнинг ярмиси давлатга зарар келтирмоқда. Нобоп раҳбар сифатида қораланган район партия комитетининг собиқ биринчи секретари М. Умрзоқов районни социал-иқтисодий тараққий эттириш, хўжаликлар экономикасини мустаҳкамлаш, қурилиш ташкилотларининг фаолиятини яхшилаш билан чинакамига шуғулланмади. Партия комитетида талабчанлик бўшаштириб юборилди. Бевосита раҳбар кишилар ўзаро муносабатининг носоғломлиги ходимлар ўртасида зардабозлик, тажангликни кучайтирди, маънавий муҳитни бузди. Районда кадрлар қўнимсизлигининг кучайиши раҳбар мутахассислар ва партия ташкилоти секретарларининг тез-тез алмашинуви, умуман партиявий-ташкилий ва сиёсий ишлар савиясининг пасайиши, хўжалик ва маданий қурилишга Советларнинг раҳбарлиги сустлашиши кўзбўямачилик, иш натижаларини бузиб кўрсатиш ва социалистик қонунчиликка зид бошқа ишларнинг рўй беришига сабаб бўлди.

Обком аъзолари бундай мисоллар бошқа партия ташкилотларида ҳам учраб турганлигини афсусланиб гапирдилар. Кейинги вақтда область партия комитетининг секретари П. Исмоилов, «Зомин» совхозининг директори Н. Омонқулов, «Ленинград» совхози директори Э. Қўчқоров, У. Юсупов номли совхоз директори В. Ёвқочдиев, область санитария-эпидемиология станциясининг бош врачи С. Имомов ва бошқа айрим кишилар кўзбўямачилик қилганликлари ва бошқа айблари учун қаттиқ партиявий жазо олдилар. Нотиқлар муросасозлик, кўнгилчанлик область партия ташкилотига қимматга тушаётганлигини тўғри кўрсатдилар. Кейинги беш йилда обком номенклатурасидаги 24 ходим, шу жумладан область, шаҳар ва район партия комитетлари аъзоларидан 16 киши ўз лавозимларига нолойиқ хатти-ҳаракатлари учун ишдан четлатилди.

Доҳиймиз В. И. Ленин ўз вақтида ҳар бир раҳбар юксак даражада кишиларни ўзига жалб этиш, омма билан ишлай билиш қобилиятига эга бўлиши лозимлигини уқтириб ўтган эди. Областда ишни ташкил этиш, планли олиб бориш, сўз ва иш бирлигини таъминлашга эътиборсизлик кўрсатаётган раҳбарлар ҳам бор эканлиги сир эмас. Айрим шаҳар ва район партия комитетлари иш фаолиятида тузилган планларга риоя этмайдилар. Партия йиғилишлари ва бюро мажлисларида кўриладиган масалаларни ниҳоятда кўпайтириб юбормоқдалар. Партия ташкилотларининг омма билан яқиндан алоқасини кучайтириш диққат марказида эмас. Ғаллаорол районидаги «Ғаллаорол» совхози сут соғувчиси Гулнора Уролова минбардан сўзлар экан, худди шу ҳақда қизғин фикр ва мулоҳаза юритди.

— Область ва район раҳбарлари тез-тез хўжаликларда бўлиб туришади, — деди у. — Буни асло инкор этмаймиз. Аммо партия ходимларининг бевосита меҳнаткаш омма, оддий ишчи ва колхозчилар билан мулоқотлари камёб воқеалигича қолмоқда. Улар топшириқ ёки вакиллик йўли билан жойларга боришар экан, кўпроқ раҳбарлар ҳузурида бўлиб қайтадилар. Бирга суҳбатлашиб, бирга дала айланишади. Агар вакил оддий коммунист ва меҳнатчиларнинг фикр-мулоҳазаси, уларнинг юрагидаги эзгу гаплари билан қизиқмас экан, хўжаликка қадам ранжида қилишининг нима кераги бор? Раҳбарлар билан ўз идораларига чақириб ҳам фикрлашишлари мумкин-ку?

«Джизакстепстрой» территориал бошқармаси бошлиғи М. Ҳамидов, область комсомол комитетининг биринчи секретари Г. Субҳонова, Пахтакор районидаги Ульянов номли совхоз бригада бошлиғи Ҳ. Рустамовалар ҳам ўз сўзларида бошланғич партия ташкилотларига амалий ёрдамни кучайтириш, жойларда партия ва давлат интизомини мустаҳкамлаш, ленинча иш услубини қатъият билан қарор топтириш ҳақида атрофлича фикр юритдилар.

Шунингдек, докладчи ва нотиқлар меҳнаткашларга маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш, идеологик, оммавий-сиёсий ишлар самарадорлигини ошириш, комсомолга раҳбарликни ўртоқ К. У. Черненконинг комсомол активининг Умумармия кенгашида сўзлаган нутқида баён этилган қоида ва хулосалар асосида ташкил этиш, янги замонавий анъана ва урф-одатларни кенг оммалаштириш масалаларини атрофлича муҳокама қилиб, бу соҳадаги вазифаларни конкрет белгилаб чиқдилар. Улар йўл қўйилган хатоларни ошкора тилга олиб, партия ҳаётининг ленинча норма ва принципларидан чекиниш ҳолларига қарши қаттиқ кураш олиб бориш кераклигини якдиллик билан таъкидладилар.

Пленум қатнашчилари келгусида камчилик ва нуқсонларни бартараф этиш, меҳнат коллективларида соғлом маънавий муҳит яратиш, коммунистларнинг активлигини ошириш, ўзаро меҳнат беллашувларини кенг йўлга қўйиш асосида Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллик юбилейини муносиб меҳнат муваффақиятлари билан кутиб олишга қарор берганликларини билдирдилар.

Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Бюро аъзоси, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Н. Ж. Худойбердиев нутқ сўзлади.

Пленум ташкилий масалани кўриб чиқди. П. Исмоилов обкомнинг бюроси составидан чиқарилди ва обкомнинг секретари вазифасидан бўшатилди.

Пленум ошкора фикр олишув, ўз-ўзини танқид ва юксак талабчанлик вазиятида ўтди. Муҳокама этилган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

Т. МАҚСУДОВ,
С. МУҲИДДИНОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

* * *

Андижон, Бухоро ва Сурхондарё область партия комитетларининг ҳам навбатдаги пленумлари бўлиб ўтди. Бу ҳақдаги ҳисоботларни газетанинг келгуси сонида ўқийсиз.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ВА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИГА

Юбилей йили вахтасида

Республикамиз пахтакорлари ғўза парваришини кун сайин кучайтириб, юбилей йилида ўз зиммаларига олган юксак мажбуриятларни бажариш учун астойдил курашмоқдалар. Ҳозир ғўза парвариши қизғин паллага кирди: уларни озиқлантириш, чилла суви бериш, чеканка ишларини бажариш керак. Механизаторлар эса, «зангори кема»ларни яна бир бор кўздан кечиришлари, уни шайлаб қўйишлари шу куннинг муҳим вазифасидир.

Китоб районидаги Навоий номли совхоз пахтакорлари ҳам ўзаро социалистик мусобақани қизитмоқдалар. Раъно Мирзаева бошчилигидаги бригада аъзолари бу мусобақада ўрнак бўлишаётир. Улар бу йил 45 центнердан «оқ олтин» олишни мўлжаллашмоқда. Суратларда: бригада бошлиғи Р. Мирзаева ва бригада далаларида ғўзага ишлов бериш пайти.

Е. Ботиров фотолари.

Ж. МАКГОВЕРН ҚАБУЛ ҚИЛИНДИ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико 27 июль куни Қримда АҚШнинг таниқли сиёсий ва жамоат арбоби Ж. Макговерни қабул қилди.

Суҳбат вақтида Совет-Америка муносабатлари масалаларига, қурол-яроғларни чеклаш соҳасидаги ишларнинг аҳволига, баъзи халқаро проблемаларга тўхталиб ўтилди.

А. А. Громико қуролланиш пойгасини тўхтатиш, ядровий уруш хавфини йўқотиш, халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш соҳасида куч-ғайратни ошириш ғоят зарур эканлигини таъкидлади. Совет Иттифоқи ўз сиёсатида шунга интилмоқда. Шу муносабат билан КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси К. У. Черненконинг ядро қуролига эга бўлган давлатлар ўзаро муносабатларида муайян нормаларга риоя қилишлари, жумладан Совет Иттифоқи қилганидек, ядро қуролини биринчи бўлиб ишлатмаслик мажбуриятини олишлари, ядро можаросини келтириб чиқарадиган ҳолатларга, шунингдек ядро қуролининг тарқатилишига йўл қўймасликлари кераклиги тўғрисида қилган таклифига алоҳида эътибор берилди.

Барча халқларнинг орзу-тилакларига мос бўлиб тушадиган ана шу тинчликсеварлик сиёсатига, Совет Иттифоқининг бошқа йирик ташаббусларига, шу жумладан томонларнинг ядро аслаҳахоналарини кўпайтирмаслик, космосни ҳарбийлаштирилишига йўл қўймаслик, ядро қуроли синовларини ёппасига ва батамом тақиқлашга тааллуқли совет ташаббусларига Америка томонининг ижобий қараши, деди А. А. Громико, жаҳонда ҳозирги хатарли кескинликни кўп даражада заифлаштиришга ва Совет-Америка муносабатларини яхшилашга ёрдам берган бўлур эди.

Ж. Макговерн СССР билан АҚШнинг қуролланиш пойгасини тўхтатиш, ядро қуроллари ва бошқа қуролларни чеклаш соҳасида биргаликда ҳаракат қилишлари ва умуман Совет-Америка муносабатларини йўлга қўйиш кераклигини айтди. У АҚШ демократик партияси программасининг баъзи қоидалари бир қанча масалалар юзасидан Совет Иттифоқи билан Қўшма Штатлар ўртасида ҳамжиҳатлик ўрнатиш учун имконият очиб бериши мумкин, деб ишонч билдирди.

(ТАСС).

САМИМИЙ ВАЗИЯТДА

27 июль куни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР мудофаа министри, Совет Иттифоқи Маршали Д. Ф. Устинов СССРда меҳмон бўлиб турган Нигерия Федератив Республикаси Олий ҳарбий кенгашининг аъзоси, мудофаа министри, генерал-майор Д. Балини қабул қилди.

Учрашув чоғида иккала томонни қизиқтирувчи масалалар кўриб чиқилди.

Дўстона вазиятда ўтган суҳбатда СССР Қуролли Кучлари Бош штабининг бошлиғи, мудофаа министрининг биринчи ўринбосари, Совет Иттифоқи Маршали Н. В. Огарков, бошқа расмий кишилар қатнашдилар.

(ТАСС).

ВИЗИТ ТУГАДИ

Болгария Халқ Республикаси Хасково округи — делегациясининг Тошкент областига қилган дўстона визити тугади. Делегацияга Хасково округи халқ Совети раисининг ўринбосари Тодор Стефанов бошчилик қилди. Бир ҳафта давомида меҳмонлар Тошкент область халқ депутатлари маҳаллий Советларининг хўжалик ва маданий қурилишга раҳбарлик қилиш тажрибасини ўргандилар. Болгария делегацияси Тошкент область партия комитетида қабул қилинди.

(ЎзТАГ).

Дўстона суҳбат

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Польша Халқ Республикаси ички ишлар министри Чеслав Кишчакни 28 июль куни қабул қилди.

И. Б. Усмонхўжаев дўстона суҳбат чоғида меҳмонни Ўзбекистон партия ташкилотининг республика меҳнаткашларини партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари қарорларини муваффақиятли бажаришга сафарбар этиш соҳасидаги фаолияти билан таништирди.

КПСС билан ПБИП ўртасидаги бирлик тобора мустаҳкамланаётганлигидан, совет ва поляк халқларининг қардошларча дўстлиги ҳамда ҳар томонлама ҳамкорлиги чуқурлашиб бораётганлигидан, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси К. У. Черненко билан ПБИП Марказий Комитети Биринчи секретари, ПХР Министрлар Совети Раиси В. Ярузельский ўртасидаги учрашув ва суҳбатларнинг натижаларидан ғоят мамнун эканликлари изҳор этилди.

* * *

Ч. Кишчак В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкентдаги филиалини бориб кўрди, Ўзбекистон пойтахтининг диққатга сазовор жойларини кўздан кечирди, академик Р. Р. Шредер номидаги Боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасида бўлди.

Польшалик меҳмон Бухоро ва Самарқандга бориб келди.

(ЎзТАГ).

БАЙРАМГА БАҒИШЛАБ

Москва меҳнаткашлари, пойтахт гарнизони жангчилари намояндаларининг 27 июль куни Совет Армияси Марказий академик театрида СССР Ҳарбий-Денгиз Флоти кунига бағишланган тантанали йиғилиши бўлди.

Президиумда министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари, таниқли ҳарбий бошлиқлар, Ҳарбий-Денгиз Флотининг ветеранлари, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг вакиллари ўтирибди.

Йиғилишда Ҳарбий-Денгиз Флотининг Бош қўмондони, СССР мудофаа министрининг ўринбосари, Совет Иттифоқи флоти адмирали С. Г. Горшков нутқ сўзлади.

Йиғилиш қатнашчилари КПСС Марказий Комитетига, ўртоқ К. У. Черненкога баланд рух билан табрикнома йўлладилар.

(ТАСС).

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони

СВЕРДЛОВСК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Кўпмиллатли совет театр санъатини пропаганда қилишда муҳим роль ўйнаган, республика меҳнаткашларини коммунистик руҳда тарбиялашга актив кўмаклашган гастроллар муваффақиятли ўтказилганлиги учун Свердловск Давлат академик драма театри Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси **О. САЛИМОВ.**

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари **Г. ҲАЙДАРОВА.**

Тошкент шаҳри,
1984 йил 28 июль.

ТАЙЁР ОБЪЕКТ—ҚУРУВЧИНИНГ НАҚД ИШИ

Республиканинг илғор қурилиш-монтаж ташкилотлари коллективлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленуми қарорларини астойдил қўллаб-қувватламоқдалар

МУСОБАҚА — МИЛЛИОНЛАР ИЖОДИ

1984 ЙИЛ, ИЮЛЬ № 7 (123)

МАЖБУРИЯТЛАРНИНГ БАЖАРИЛИШИНИ ТЕКШИРАМИЗ

БИНОКОР ЛАФЗИ

ИҚТИСОДИЙ ОБЗОР

Республикамиз бинокорлик ва монтажлаш ташкилотларининг коллективлари ярим йиллик иш якунлари ҳисобини таҳлил қилиб бўлдилар. Сарҳисоб шуни кўрсатдики, азамат бинокорларимиз Ўзбекистон халқ хўжалиги турли тармоқларини ривожлантириш суръатларини жадаллаштиришга катта ҳисса қўшдилар. Ўтган олти ой мобайнида фойдаланишга топширилган асосий фондлар 1983 йилнинг шу давридагига нисбатан анча кўп бўлди.

Металлургиямизнинг фахри бўлган Бекободда 300-стан комплекси муваффақиятли ишга туширилди ва июнь ойининг охирги кунидан бошлаб прокат тайёрланмалари ишлаб чиқарила бошланди. Жиззах аккумулятор заводи, Учқулоқ конида ҳам янги қувватлар фойдаланишга топширилди. Андижон ип газлама ҳамда Тошкент тўқимачилик комбинатларида пардозлаш фабрикалари маҳсулот бера бошлади. Жарқўрғон, Китоб, Паркент, Ургутда енгил саноат корхоналарининг янги филиаллари ҳаракатга келди. Давлат маблағлари ҳисобига уй-жой қурилиши ярим йиллик плани орттириб бажарилди.

Тайёр объектлар — бинокорларнинг нақд иши. Бинокорларимиз меҳнат муваффақиятларидан дарак берувчи бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин. Лекин қурувчи ва монтажчилар олдида бу йил улкан вазифалар турибди. Бу вазифаларни қанчалик тез ва соз бажарсак, экономикамиз тараққиётига шунчалик кўп мадад кўрсатилишини таъкидлаб ўтмоқчимиз. Партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари талаблари нуқтаи назаридан баҳо бериладиган бўлса, республика бинокорлари олдида ҳал қилиниши лозим бўлган масалалар оз эмас. Бу ҳақда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумида жиддий гап борди. Капитал қурилиш ишларига раҳбарликни тубдан яхшилаш лозимлиги кўрсатиб ўтилди.

Капитал маблағлар самарадорлигини оширишда ҳамон жиддий силжиш сезилаётгани йўқ. Маблағлар объектларга сочиб юборилиши ҳолларига барҳам берилмаган. Фойдаланишга топширилаётган объектлар қурилишининг сифатида жиддий нуқсонлар бор. Қувватлар ва уй-жой биноларини топшириш муддатлари асоссиз равишда кечиктириб юборилмоқда. Тугалланмаган қурилишлар ҳажмини камайтириш соҳасидаги ишлар бугунги талаблар даражасида эмас. Шулар сабаб бўлиб, ўтган ярим йилда талайгина капитал маблағлар ўзлаштирилмай қолди.

Пешқадам бинокорлик ташкилотлари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 60 йиллиги шарафига олган юксак социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажармоқдалар. Бироқ мажбуриятлар у ёқда турсин, давлат планларини ҳам бажармаган бинокорлик, монтажлаш ташкилотлари оз эмас. Оқибатда ўтган йили фойдаланишга топширилиши лозим бўлган қатор объектлар ҳамон ишга туширилмай қолмоқда. Андижон областидаги Ильич посёлкасида барпо этилаётган пайпоқ тўқиш фабрикасининг биринчи навбати қурилиши чўзилиб кетаётганлигини шунга мисол қилиб кўрсатиш мумкин. Уй-жой ва мактабгача болалар муассасалари қурилишидаги аҳвол қаноатланарли эмас. Маданий-маиший объектларни ишга тушириш графигига тўла амал қилинмаяпти. Қорақалпоғистон АССР, Жиззах, Самарқанд, Хоразм, Навоий, Сирдарё, Қашқадарё областларида уй-жой қурилиши ярим йиллик планларини бажаришда қолоқликка йўл қўйилди.

Партия, совет ташкилотлари капитал қурилишига раҳбарликни тубдан яхшилашлари лозим. Улар қурилиш масалаларини кўриб чиқаётганда энг яхши тажрибаларни қўллаб-қувватлашлари, қурувчилар ва монтажчиларга амалий ёрдамни кучайтиришлари лозим. Республикамиз бинокорлари даврасида яхши тажрибалар оз эмас. Бухоро тўқимачилик комбинати сингари корхоналарда пардозлаш фабрикаларини тиклашда қатор қийинчиликларга дуч келгани сир эмас. Кейинги вақтда бундай объектларга моддий ва меҳнат ресурслари жамланиши ишлар суръатини тезлаштиришга имкон берди. Ёрдамчи пудратчилар билан мустаҳкам алоқа боғлаш натижасида Фарғона тўқимачилик комбинатининг Тошлоқдаги филиали қурилишда аҳвол ўнгланди.

Учинчи квартал бинокорлар учун энг масъулиятли-унумли ойлар бўлиши керак. Шу давр ичида кўпгина тармоқлар корхоналарида янги қувватлар ишга туширилиши зарур. Бу эса қурилиш-монтаж ташкилотлари коллективларининг ғайрат-шижоат кўрсатиб ишлашини, буюртмачи ҳамда пудратчилар ҳамкорлигини мустаҳкамлаб боришни тақозо этади.

Бинокор лафзи — муваффақият рамзи. Республика юбилейи олди социалистик мусобақаси самараларини кўпайтириш учун объектларни вақтида ишга тушуриш, капитал маблағлардан омилкорлик билан фойдаланиш, иш суръати ва сифатини кескин ошириш зарур.

Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида республикамиз юбилейи шарафига «Пахтачилик» павильони бунёд этиляпти. Суратда: шу объект бунёдкорлари — «Главсредазирсовхозстрой»нинг «Промстрой» тресги аъзолари А. Головачёв (чапдан ўнгга), Р. Гайсин, Н. Польский ва А. Бабаев.

Г. Ёқубов фотоси.

ИШЧИ МИНБАРИ

БЕШ КУНЛИК ИШ—ТЎРТ КУНДА

Бир меъёрда ишлаш ва юксак самарадорликка эришиш бригадамиз, умуман уйсозлик комбинатимиз коллективи фаолияти асосини ташкил қилади. Биз ҳамиша ана шу йўлдан бориб юқори ишлаб чиқариш муваффақиятларига эришиб келдик. Жумладан, ўтган йили 345 минг квадрат метр уй-жой биноларини фойдаланишга топширдик. Бу зафарга бизнинг уйсозлик комбинатимиз коллективи салмоқли ҳисса қўшди.

25 йилдирки, шу комбинатнинг бетончи-қолипчилар бригадасида ишлаб келаман. Бригадамиз янги ташаббус билан майдонга чиқиб, беш кунлик топшириқни тўрт кунда бажариш ҳаракати ташкилотчиларидан бўлди. Ташаббусимиз комбинатдагина эмас, «Главташкентстрой» бўлинмаларида, ҳатто республика қурилиш ташкилотларида ҳам кенг қўллаб-қувватланди. Ҳозир 170 га яқин қуйи меҳнат коллективлари бизнинг изимиздан бораяпти.

Одатда ташаббускорлардан кўпроқ натижаларига эришиш талаб қилинади. Ана шуни қалбдан ҳис қилган бригадамиз аъзолари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллиги шарафига олган социалистик мажбуриятларини ҳозироқ бажариб қўйдилар. Бошқача айтганда, 25 минг кубометрдан кўпроқ ҳажмда конструкциялар ва буюмлар тайёрлаб бердик. Маҳсулотнинг 95 проценти дастлабки тақдим этишдаёқ қабул қилинди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми ва ўнинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг ўнинчи сессиясида капитал қурилиш ишларига жуда катта эътибор берилди. Уларда бу соҳадаги ишларни тубдан яхшилаш, белгиланган планлар, айниқса, ишлаб чиқариш фондларини, уй-жой бинолари ва социал, маданий-маиший объектларни ишга тушириш, чала қолган қурилишлар ҳажмини муттасил камайтириш, иш сифатини бутун чоралар билан яхшилаш учун талабчанликни ошириш вазифаси қўйилди. Бу вазифа жуда кенг маънони билдиради ва бугунги кунда 1984 йил топшириқларини муваффақиятли бажаришга сафарбарлик бонги бўлиб янграяпти. Бригадамизнинг 12 аъзоси партия ва ҳукуматимиз қўяётган бу вазифаларга амалий иш билан жавоб беришга бел боғлашган. Қолаверса, бутун комбинатимизда ҳам қурилиш ишлари сифатини яхшилаш учун катта юриш бошладик.

Москвалик илғор меҳнат коллективларининг ишлаб чиқаришни қатъий маромда ташкил этиш юзасидан бошлаган ташаббусларини қўллаб-қувватладик. Айниқса, бизнинг корхонамиз билан турдош — «Главмосстрой»нинг учинчи уйсозлик корхонаси ҳам ташаббускорлар сафида борлиги билан қувонамиз. Биз бу пешқадам комбинат эришаётган ютуқлар билан муттасил танишиб бораяпмиз. Шуни очиқ айтиш керакки, биз ўз иш услубимизда қардошларимиз ишидан андоза олдик. Қурилиш конвейери самарадорлигини ошира бориб, барча имкониятлардан фойдаланиш йўли билан меҳнат унумдорлигини кўтаришга аҳд қилдик. Аҳдга яраша олиб бораётган ишларимизда А. Муртазин, М. Родаманов, И. Иброҳимов, Ҳ. Гирфанов ва В. Хусаинов сингари ҳамкасбларим пешқадамлик қилмоқдалар.

Маълумки, 1-уйсозлик комбинати — «Главташкентстрой» бўлинмалари даврасида илғор коллективлардан бири. Бу ерда меҳнат муваффақиятларининг барқарорлиги ҳақида гап борганида — ишлаб чиқаришда қатъий маром йўлга қўйилганлиги, янги, илғор иш усуллари, жумладан оралиқ бригада пудрати усулига кенг амал қилинаётганлиги яхши самаралар беряпти.

Лекин бу корхонада меҳнат унумдорлигини ошириб боришнинг ҳамма резервларидан фойдаланиб бўлинган экан, деган маъно бермаслиги керак. Тўрт ва беш қаватли уй бинолари ҳолидаги тайёр маҳсулотлар ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун ҳали катта резервлар бор. Самарали меҳнат учун моддий ва маънавий рағбатлантиришни такомиллаштириб боришни ҳам муҳим резервлардан бири ҳисоблайман. Чунки гоҳида шундай ҳоллар учрайдики, кварталлар ва йиллик якунлар чоғида мукофот тақсимотида баъзан бир хилликка йўл қўйилади. Ҳолбуки, мукофот бажарилган ишга яраша тақсимланиши зарур. Ноўрин берилган мукофот ҳақиқий ишчини рағбатлантирмайди, аксинча ранжитиб қўяди. Айни пайтда қолоқларни ҳам ғайратлантира олмайди. Қолоқларни мукофотлардан маҳрум этиб, бу ҳақда кўпчиликка ошкор қилишнинг тарбиявий аҳамиятини камситмаслик керак. Бу ҳақда ҳамма хабардор бўлгани яхши.

Яна бир мулоҳаза. Мусобақанинг амалий натижаларини кўпайтириш учун қатъий кураш олиб бориш зарур. «Кўрсаткичлар тахтаси»да илғорларгина эмас, қолоқлар ҳам кўриниб турсин.

Ўн биринчи беш йилликнинг тўртинчи йилида комбинатимиз коллективи 350 минг квадрат метр уй-жой қуриб бериш мажбуриятини олган. Бу ишнинг муваффақияти юз минг сўмлаб фойда, материал ва хом ашёлар тежами билан ўлчанади. Бригадамиз «Беш кунлик ишни—тўрт кунда бажарамиз!» шиори остида мусобақани давом эттираверади. Бунга биз ишлаб чиқаришни такомиллаштириб бориш, ташкилий-тарбиявий ишларни кучайтириш, техникавий янгиликларни кенг жорий этиш, мустаҳкам интизом ва юксак уюшқоқлик туфайли эришамиз. Уйларни чала-чулпа топширишга қарши қаттиқ кураш очганмиз. Ҳамма объектларнинг узил-кесил қуриб битказилганидан кейин топшириладиган бўлишига эришамиз.

Исмоил ОРИПОВ,
«Главташкентстрой» 1-уйсозлик комбинатининг бетончи-қолипловчилар бригадаси бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Давлат мукофоти лауреати.

ҚИЗҒИН ДАМЛАР

ҲИСОРАК СУВ ОМБОРИ БУНЁДКОРЛАРИГА ДЕҲҚОНЛАР КЎЗ ТИКИБ ТУРИБДИ

Ҳисор тизма тоғлари оралиғида бунёд этилаётган сунъий денгизда қурилиш-монтаж ишлари кун сайин, соат сайин авж олмоқда. Тоғ шароити сув омборини дамбалашда анча мушкуллик туғдираётган бўлса-да, иншоот қурилишида бир зум ҳам тиним йўқ. «БеМЗ» автомашиналари баландлиги 140 метр, узунлиги 1 километрга чўзилган дамбага кеча-кундуз шағал ташиб келтирмоқда. Ҳозир дамбанинг бўйи 80 метрдан ошиб кетди. Унинг тезроқ тикланиши аҳамиятини қурувчилар яхши билишади: областнинг қатор хўжаликлари сунъий денгиз бағрига тўпланадиган сувга кўз тикиб турибдилар.

Шу йилнинг ўзида ҳавзадан 50 миллион кубометр сув пахта далалари ва бошқа деҳқончилик майдонларига етказиб берилади. Шу мақсадда ҳавзага Оқ дарёдан қуйилаётган сувнинг бир қисми тўғон дарвозаси орқали экин майдонларига пешма-пеш оқизиб юборилмоқда.

Қурилишнинг асосий мутасаддиси — коммунист Комил Амиров бошлиқ «Гисаракгидрострой» бошқармаси бунёдкорларининг меҳнати, айниқса, таҳсинга лойиқ. Шунингдек, «Гидромонтаж», «Гидростепстрой» қурилиш ташкилотлари ва Қашқадарёдаги 35-, 98-, 105- автобазалар коллективлари ҳам ғайрат кўрсатмоқдалар.

Келгуси йили сув омбори қурилиши бошланганига 10 йил тўлади. Ана шу санага қадар объектга ажратилган 125 миллион сўмлик капитал маблағ ўзлаштирилиб, иншоот тўла қуриб битказилади.

Гидроиншоот ёнидаги баҳаво жойда қурувчилар посёлкаси қад кўтаряпти. Қисқа вақт ичида бу ерда 30 минг квадрат метр турар-жой бинолари қуриб битказилди. 1170 ўринли ўрта мактаб, 400 ўринли клуб, 5000 ўринли стадион барвақт фойдаланишга топширилди. Ошхона, ресторан, чойхона, ҳаммом ва бошқа маданий-маиший объектлар қурувчилар хизматида.

— Сув омбори Бутуниттифоқ комсомол зарбдор қурилишига айланган, — дейди «Гисаракгидрострой» бошқармаси партия комитети секретари Эркин Номозов.— Бу ерда мамлакатимизнинг турли бурчакларидан келган 3000 дан зиёд киши баракали меҳнат қилмоқда. Улар орасида 103 коммунист, 560 комсомол аъзоси бор. 130 та бульдозер, экскаватор, скрепер каби механизм ҳамда 500 га яқин автотранспорт улар ихтиёрига бериб қўйилган. Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг юбилейи йилида қурувчиларимиз 19 миллион сўмлик иш бажаришга аҳд қилганлар. Ҳозиргача 9 миллион сўмликдан ортиқ қурилиш-монтаж ишлари амалга оширилди.

Гидроиншоот бунёдкорлари сийнасига 170 миллион кубометр об-ҳаёт сиғдирадиган ҳавзани муддатидан илгари битказишга ва бу билан воҳадаги Шаҳрисабз, Китоб, Яккабоғ районлари сув таъминотини яхшилашга, қўшимча 20 минг гектар ерда деҳқончилик қилиш имкониятини яратишга сўз берганлар.

М. КАРОМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ПЛАН—7 НОЯБРГА

Кўчма колоннамизнинг коллективи ўн биринчи беш йилликнинг тўртинчи йилида бош пудрат бўйича 5 миллион 504 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажариш мажбуриятини олган. Шу йилнинг ўтган 6 ойида амалга оширилган ишлар колонна бинокорларининг сўзи билан иши бирлигидан далолат беряпти. Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллик юбилейи шарафига социалистик мусобақани авж олдирган қурувчилар бош пудрат бўйича 2 миллион 372 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини уддалаб, ярим йиллик топшириқларини 106,4 процент адо этишди.

Чунончи, райондаги Карл Маркс номли колхозда 180 ўринли замонавий болалар боғчаси, 200 бошга мўлжалланган молхона, Энгельс номли колхозда 624 ўринли мактаб, кооператив уй-жойлар, чорвачилик бинолари барвақт фойдаланишга топширилди.

Эришилган ютуқларда Абдуғани Набиев, Матлаб Ҳакимов, Муса Абдуллаев, Бекир Велиев, Ашраф Қўйсинов, Юсуф Ваҳобов, Наим Ғаффоров ўртоқлар бошлиқ комплекс қурилиш бригадаларимиз аъзоларининг ҳиссаси салмоқли. Айниқса, коммунист Абдуғани Набиев ва Матлаб Ҳакимов етакчилик қилаётган коллективларнинг меҳнат календарида 1985 йил ҳисоби очилганини алоҳида қайд қилиш керак.

Колоннамиз бунёдкорлари айни кунларда «Москва» колхозида қад кўтараётган 536 ўринли, Крупская номли колхозда 624 ўринли мактаблар, Ильич номли, Карл Маркс номли, «Коммунизм» колхозларида 132—164 квадрат метр саҳили кооператив уй-жой бинолари қурилишини ҳам жадал суръатларда давом эттирмоқдалар.

Улар юбилей йили план-топшириқларини узоғи билан 7 ноябрга қадар бажаришга сўз беришган.

Азим АЛИЕВ,
Самарқанд область, Ургут райондаги колхозлараро механизациялашган кўчма колонна бошлиғи.

МУХБИРИМИЗ БОНГ УРАДИ

ПЛАНЛАР ЧАККИ ЭМАС, ИЖРО-ЧИ?

«... Қарорлар чакки эмас, аммо улар секинлик билан чалакам-чатти қилиб бажарилмоқда. Кўпгина министрликлар... уй-жой, социал-маиший ва маданий объектлар қурилишига етарлича эътибор бермаётирлар... Баъзида чапа объектлар тайёр деб қабул қилинади.

К. У. ЧЕРНЕНКО.

РАҲБАРЛАР НИМА ДЕРКИН?

Назоратчиларга хат тушди: «Хоразм область колхозлараро қурилиш тресги бош пудрат асосида қурилиш ишлари ярим йиллик планини бажармади. Трест қарийб 900 минг сўмлик иш юзасидан қарздор бўлиб қолди. Ўз кучлари билан бажарилган ишлар ҳам 89 проентда қолди. Сабабини текшириб кўрсангизлар?...»

Халқ назоратчилари хатни эътиборсиз қолдиришмади. Текшириш давомида трест бош инженери Қ. Оллоберганoвдан изоҳ беришни сўрашди.

—Ишларимиз ҳажми кўпайиб кетди. Қолаверса, қурилиш материаллари етишмаяпти. Ишчи кучимиз оз...

—Бу, объектив сабабми ё шунчаки баҳонами?

Инженер бир зум мулзам бўлди-да, сир бермай давом этди:

—Аслида бу ишлар билан ўзимиз шуғулланишимиз керак. Таъминотдаги узилишга ҳам, ишчи кучининг етишмаслигига ҳам ўзимиз айбдор...

Ҳа, инженернинг сўнгги сўзлари ҳақиқатга яқинроқ эди. Трестда шу йилнинг барча ойлари якунларига кўра меҳнат унумдорлигини ошириш плани бажарилмади, таннарх юқорилигича қолди. Боғот районидаги 146-хўжаликлараро механизациялашган кўчма колонна коллективи бош пудрати ишлари олти ойлик планини 150 минг сўм кам бажарди. Ўз кучлари билан амалга оширган ишлари ҳажми ҳам 71 процентга тўғри келди. Шу райондаги яна бир хўжаликлараро механизациялашган кўчма колоннада уй-жойларни фойдаланишга топшириш ишлари эътиборсиз қолди. Йилнинг иккинчи кварталида Киров номли колхозда 155 квадрат метр, Искандар Дўсов номли колхозда 120 квадрат метр турар жой бинолари ишга туширилмади. Колонна бош пудрати ишлари топшириғини пландагидан 25 процент кам бажарди. Янгиариқ, Янгибозор районларидаги кўчма колонналарда ҳам шундай нохуш аҳвол юз берди.

Яна шуни таъкидлаш лозимки, трест бўлинмалари қуриб ишга тушираётган объектларнинг сифатсизлиги ҳақида кўплаб шикоятлар ёзилмоқда. Янги қуриб битказилган турар-жойларга кўчиб кираётган кишилар уларни қайта ремонт қилишга мажбур бўлмоқдалар.

Биз ана шу фактларнинг конкретлилиги ва алоҳида эътиборга моликлигини инобатга олиб, уларни тузатиш борасида кўрилажак чора ва тадбирлар ҳақида жавоб беришни «Узколхозстрой» раҳбарларидан сўрашни лозим топдик.

ЖАВОБ ТОПОЛМАЙ ҚОЛДИ

Шаҳар халқ контроли комитетидан келган вакиллар олдида корхона директорининг капитал қурилиш ишлари бўйича ўринбосари А. Васильев бийрон-бийрон сўзлай бошлади:

—Завод 1986 йилда ишга тушади. Ҳозир қурилиш ишлари жадал кетяпти. Объектларимизнинг чала қолишига йўл қўймаяпмиз. Қурилиш материаллари ва ҳом ашёдан тежаб-тергаб фойдаланишга, таннархни арзонлаштиришга эътибор беряпмиз...

— Кечирасиз, —назоратчилардан бири унинг сўзини бўлди, бугунгача корхонага неча сўмлик жиҳозлар келтирилган?

—182 минг сўмликдан зиёд.

—Улар қаерда сақланяпти?

—Ана, турибди-ку, — ўринбосар ҳовлида тахланиб турган ускуналарга ишора қилди.

—Вой бўўй, — ажабланди меҳмонлар. — Очиқ ҳавода қолибди-ку? Махсус айвонлар, омборлар қурилмаганми?

— Шу... шу ерига қолганда озроқ оқсадик. Ҳали қуролганимиз йўқ...

Жиззах шаҳрида тикланаётган электротехника заводи қурилишида ана шундай сусткашлик ва масъулиятсизликка йўл қўйилмоқда. Объект участкаларида қурилиш-монтаж ишлари сифати талаб даражасида эмас. Таминот ва суръат талаблари муттасил бажарилмаяпти. Устига-устак бўлажак корхона учун неча-неча минг сўм сарфлаб келтирилган ускуналар, жиҳозлар қаровсиз қолдирилди. Уларнинг айримлари юклаш ва тушириш ишлари жараёнида жиддий шикастланиб яроқсиз ҳолга келиб қолмоқда. Чунончи, «ГБ-70» маркали изоляторлардан 30 таси, винтель ускуналарининг 5 таси жиддий шикаст еди.

—Қурилишда ҳамма ишлар яхши деб мақтангандан кўра йўл қўйилаётган камчиликларни очиқ айтиб, уларни тугатиш учун кўрилаётган тадбирлар ҳақида сўзлаб берсангиз яхши бўларди?

Назоратчиларнинг бу ҳақли талабига директор ўринбосари жавоб тополмай қолди. Эҳтимол, у киши ўрнига корхона қурилишига дахлдор бўлган юқори ташкилотларнинг раҳбарлари жавоб беришар?!

Н. САЪДУЛЛАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

ОҚПИЛОЛ ХИЗМАТГА ШАЙ

Республикамизнинг йирик гидротехника иншоотларида катта тажриба орттирган «Ферганаводстрой» трестининг 1-механизациялашган кўчма колоннаси бунёдкорлари Оқпилол селхонаси қурилишини ҳам фойдаланишга топшириш арафасида турибдилар. Қурилиш-монтаж ишлари сарф-харажати 3 миллион 200 минг сўмлик селхона муддатидан 6 ой илгари ишга тушмоқда.

— Объект қурилишига гидромелиораторларнинг жуда катта отряди сафарбар қилинди, — дейди участка бошлиғи Е. Логаш. — 60 дан ортиқ «МАЗ», «КрАЗ», «КамАЗ» каби қудратли самосваллар тўғонга тупроқ-шағал ташиб келтириб турди. Узунлиги 471 метр, баландлиги 38 метр бўлган тўғоннинг сўнгги ишлари ҳам ниҳоясига етди. Селхона деҳқонлар хизматига шай!

Дарҳақиқат, бугунгача ўз бағрига 3 миллион кубометр обиҳаёт тўплаган селхона сатҳи айни кунларда ҳар кеча-кундузда 15-17 сантиметр юқори кўтарилмоқда. У Марказий Фарғона чўлларида ўзлаштирилмай қолган сўнгги майдонларни қишлоқ хўжалиги оборотига киритишда ва ён атроф хўжаликлар сув таъминотини яхшилашда муҳим роль ўйнайди.

Б. ҚАҲҲОРОВ,
«Узоргтехводстрой» трести матбуот маркази ходими.

●

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллиги шарафига социалистик мусобақани тобора авж олдираётган меҳнат коллективларининг ютуқлари ҳақида қашқадарёлик **Б. Элмуродов, А. Бобоёров, Я. Расулов,** андижонлик **Р. Эминов, М. Охунова, Ҳ. Ўтанов,** фарғоналик **Т. Холиқов,** самарқандлик **О. Каттабеков,** наманганлик **Т. Бобожонов,** бухоролик **Р. Тўлаев** ўртоқлар ҳам хабарлар йўллаганлар.

ТАСС баёноти

Қуролланиш пойгасини космик фазога ёймаслик хусусида музокаралар ўтказиш тўғрисидаги Совет Иттифоқининг 29 июндаги таклифига нисбатан АҚШ ҳукумати тутган дудмал позицияга равшанлик киритиш учун яқинда совет томони Совет-Америка қўшма ахбороти эълон қилиб, унда космос ҳарбийлаштирилишининг олдини олиш, шу жумладан йўлдошга қарши системалардан батамом ўзаро воз кечиш тўғрисида битим ишлаб чиқиш ҳамда тузиш мақсадида музокаралар бошлашга СССР билан АҚШнинг рози эканликлари, шунингдек музокаралар бошланган кундан эътиборан космик қуролларни синаш ва жойлаштиришни ўзаро тўхтатиб қўйишга рози эканликларини аниқ қилиб айтишни таклиф қилганлиги илгари хабар берилган эди.

Бошқача қилиб айтганда, Америка томонига топширилган мана шундай ахборотнинг совет лойиҳаси Совет Иттифоқининг 29 июндаги таклифи мазмунига тўла мувофиқ равишда тузилган эди, америкалик расмий кишиларнинг берган баёнотларига қараганда, АҚШ гўё бу таклифни ҳеч қандай дастлабки шартларсиз қабул қилган эди.

Хўш буёғи нима бўлди? Америка томони ўзининг ҳақиқий позициясини билдириш зарурати олдига келтириб қўйилгач, ўз жавоби билан у Совет Иттифоқининг космос ҳарбийлаштирилишига йўл қўймаслик хусусидаги таклифлари масаласи теварагида алдамчилик ўйини билан шуғулланиб, ҳақиқатда мана шундай музокараларни мутлақо бошламоқчи эмаслигига шак-шубҳа қолдирмади.

Америка таклиф қилган ахборот лойиҳасида ҳатто «космос» сўзининг ўзи ҳам йўқ, космосни ҳарбийлаштиришга йўл қўймаслик тўғрисида ва космик қуролни тўхтатиб қўйиш ҳақида эса оғиз ҳам очилмаган. Бунинг ўрнига «муҳокама қилиш ва музокараларга ёндашишни белгилаш учун» «қандайдир «учрашув» ўтказиш хусусидаги мужмал ибора таклиф қилинади, аммо бу музокаралар нима ҳақда бўлиши айтилмайди.

Бу иборанинг маъноси равшан: Совет Иттифоқи таклиф этган ҳаётий муҳим проблема — космик қуролни тақиқлаш юзасидан музокаралар ўтказишдан бўйин товлаб, музокараларнинг бу мавзуини ҳамма нарса ҳақида умумий мунозара юритиб, конкрет ҳеч нарсани таклиф қилмаслик билан шуғулланишдан ва бундан қуролланиш пойгасини тўхтатиш вазифасига мутлақо алоқаси бўлмаган ўзининг ғаразли мақсадлари йўлида фойдаланиб қолишдан иборат.

Шу тариқа Америка маъмурияти ўзининг урушқоқлик йўлидан, кенг миқёсли ҳарбий программаларини зудлик билан амалга оширишдан воз кечмоқчи эмаслигини яна бир бор жуда очиқ-равшан намойиш қилиб кўрсатди. Қуроляроғларни чеклаш юзасидан жиддий музокаралар ўтказиш имкониятининг ўзи Вашингтонда мана шундай сиёсатни рўёбга чиқариш учун бир тўсиқ деб ҳисобланаётганлиги кўриниб турибди. Аввалига АҚШ Женевадаги ядро қуролларига оид музокараларни барбод этди, эндиликда эса космос хусусида музокаралар бошлашни имконсиз бир иш қилиб қўймоқда.

АҚШ ҳукуматининг космик фазони ҳарбийлаштиришга йўл қўймасликка доир музокараларга нисбатан тутган позицияси кескин қораланиши табиий.

Бугун — СССР Ҳарбий-Денгиз Флоти куни

Суратда: Тинч океанидаги кемалардан бирида комсомол ташкилотлари секретарларининг Москвада бўлиб ўтган Умумармия кенгаши қатнашчиси, гвардиячи лейтенант Сергей Смолянников комсомол активи билан машғулот ўтказмоқда.

С. Козлов фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

ОКЕАНДАГИ ҚУДРАТЛИ ТЎЛҚИН

Совет халқи СССР Ҳарбий-Денгиз Флоти кунини тантанали равишда нишонламоқда. Океандаги вахтада, социализмнинг буюк ғалабалари, совет халқи ва унинг дўстлари бунёдкорлик меҳнати ҳимоясида хушёр турган ҳарбий денгизчилар ўз байрамларини юксак кўтаринкилик билан кутиб олдилар.

Халқимизнинг Коммунистик партия раҳбарлигида урушдан кейинги қисқа давр ичида қудратли денгиз флотини вужудга келтирганлигини ҳақли равишда энг катта меҳнат зафарларидан бири, дейиш мумкин. Бу нарса империалистик давлатларнинг океанлардаги ҳарбий денгиз флотлари ҳукмронлигига хотима берди. Атом сув ости кемаларининг яратилганлиги флот олдида турган жанговар вазифаларни ҳал этишда асосий омил ролини ўйнаяпти. Бизнинг флотимиз, шунингдек, ракетали кемаларга қарши, миналарга қарши, десантли ва бошқа кемалардан, денгиз устидаги ракета ортилган ҳамда кемаларга қарши авиация кучларидан иборатдир. Ҳарбий денгизчиларимиз ана шу қудратли техникани мукаммал эгаллаб олганлар. Улар океанлар ва денгизлар оша сузиш пайтида жанговар ва денгиз кўникмаларини, сиёсий, маънавий-психологик тайёргарликни қатъият билан ошириб бормоқдалар.

Совет Ҳарбий-Денгиз Флоти қаҳрамонона тарихга эга. Унинг шонли саҳифалари Улуғ Ватан уруши билан чамбарчас боғлиқ. Ҳарбий денгизчиларнинг янги авлоди шонли жанговар анъаналарни муқаддас сақламоқдалар. Ўз хизматлари, қизғин ишлари билан бу анъаналарни кўпайтирмоқдалар. Ҳозирги ўқув йилида Ҳарбий-Денгиз Флотининг қисмлари ва кемаларида Совет Иттифоқининг Улуғ Ватан урушида қозонган Буюк ғалабасининг 40 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа авж олдириб юборилган.

Бизнинг мамлакатимиз — тинчликсевар мамлакат. СССР Ҳарбий-Денгиз Флоти ҳеч кимга таҳдид солаётгани йўқ. Бироқ империализм кучлари ва, энг аввало, Америка Қўшма Штатлари қуролланиш пойгасини авж олдираётган, ҳарбий денгиз қудратини кучайтираётган, жаҳон океанининг барча районларида ўз ҳукмронлигини қарор топтиришга интилаётган бир шароитда бизнинг ҳарбий денгизчиларимиз хушёрликни кундан-кунга оширяптилар. Улар агрессорларга қақшатқич зарба беришга тайёрдирлар.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ИШЛАРИ КУНДАЛИГИ

ТЎЙИМЛИ ОЗУҚА ЖАМҒАРАЙЛИК

СИЛОС БОСТИРИШНИ МУВАФФАҚИЯТЛИ ЎТКАЗИШ ШУ КУННИНГ МУҲИМ ТАЛАБИДИР

Республика колхоз ва совхозлари пичан тайёрлаш ва сенаж учун ўт-ўланларни йиғиштириб олишни давом эттириб, силос бостириш ишларига ўз вақтида тайёргарлик кўришни ва уни қисқа муддатларда ўтказишни таъминлашлари зарур. Силос бостириш ҳажми доимо ошиб бормоқда. Бу йил 4,8 миллион тонна силос тайёрлаш керак.

Сифатли силос тайёрлашни кўпайтириш сигирлар, сўқимга боқиладиган ёш қорамоллар рационининг сифатли бўлишини янада яхшилаш билан боғлиқдир. Шунинг учун ҳам илғор хўжаликлар ҳозирнинг ўзидаёқ силос бостиришни бошлаб юбордилар ва ҳар бир сигир ҳисобига камида 10 тонна силос тайёрлашга қарор бердилар. Мана шу вазифани ҳал этишга колхоз ва совхозлар барча меҳнат коллективларининг куч-ғайратларини сафарбар қилиш зарур.

Колхоз ва совхозлар 300 минг гектардан ортиқ майдонда маккажўхори етиштирмоқдалар. Дон учун маккажўхори йиғиштириб олиш бошлангунга қадар ана шу майдондаги маккажўхорининг ярмини думбул вақтида қисқа муддатларда, яъни 10—15 кун ичида йиғиштириб олиб силос бостириш зарур.

Ҳозирги пайтда республиканинг колхоз ва совхозларида ем-хашак тайёрлашнинг моддий-техникавий базаси мустаҳкамланди, маккажўхори йиғиштириб оладиган 4,1 мингтадан ортиқ комбайн ва бошқа кўпгина серунум машина-механизмлар мавжуд. Анча миқдордаги силос иншоотлари фойдаланишга топширилиб, хўжаликлар транспорт билан таъминланди. 3590 та ихтисослашган ем-хашак тайёрлаш бригадаси ва звеноси ташкил этилди.

Ҳозир маккажўхорини йиғиштириб олиш ва уни траншеяларга бостириш ишларини уюшқоқлик билан ўтказиш учун барча зарур чораларни кўриш керак.

Юқори сифатли силос олиш учун ғоят мустаҳкам қурилган омборлар зарур. Шундай экан, маккажўхорини йиғиштириб олишни пайсалга солаётган, унинг қуриб қолишига йўл қўяётган, дуруст тайёрланмаган траншеяларга силос бостираётган, уни кўнгилдагидек зичламаётган ва айни вақтда омборларга ҳаво кирмаслигини яхши таъминламаётган айрим хўжаликлар раҳбарлари ва мутахассисларнинг ишларини тўғри деб бўлмайди. Натижада ана шундай хўжаликларда паст сифатли озуқа олинмоқда, унинг нобуд бўлишига йўл қўйилмоқда. Талабга қатъий риоя қилиш, силос тайёрлаш технологиясидан четга чиқишга йўл қўймаслик зарур. Агросаноат бирлашмалари ва хўжаликларнинг мутахассислари яқин кунлар ичида силос бостириладиган иншоотларга бўлган талабни ва мавжудларининг қандай ҳолатда эканлигини текширишлари, бундай иншоотлар етишмаётган жойларда уларни жадал қуриб устини қоплаш, мавжуд ўраларни ремонт қилишлари лозим. Бу муҳим вазифани ҳал этишга ҳар бир колхоз ва совхознинг ички имкониятларини сафарбар этиш, шаҳарлардаги оталиқ ташкилотларнинг ёрдамидан тўла даражада фойдаланиш керак.

Маккажўхори думбул вақтида силос учун йиғиштириб олиш билан бир вақтнинг ўзида ёки кетма-кет дон учун маккажўхори ҳосилини ялпи ўриб олиш керак бўлади. Майдонларда маккажўхори сўталари йиғиштириб олингандан кейин ҳар гектар ерда салкам 110—150 центнер маккажўхори пояси қолади. Ана шу пояни хашак тариқасида қолдирмай, ундан дарҳол силос бостириш лозим. Бунда ана шу озуқанинг тўйимлилигини оширишга эришиш зарур.

Илғор хўжаликларнинг тажрибаси ва илм-фан маълумотлари сўтаси дон учун йиғиштириб олинган маккажўхори поясида атиги 40—45 процент намлик сақланишидан далолат беради. Бу эса маккажўхори поясини яхшилаб майдалаш ва унга тенг баравар ширали компонентлар (маккажўхорининг ширали кўк пояси, сабзавотчилик чиқиндилари ва шу кабиларни) қўшиш талаб этилади. Бундай қўшимча маҳсулотлар бўлмаганда маккажўхори пояси нормал намлик даражасига — 65 процент нам ҳолатга келгунча ивитилади. Силосда протеинни кўпайтириш учун маккажўхори ва жўхори поясини карбомид қоришмаси қўшиб силослаш тажриба қилиб кўрилмоқда. Бунда 10—15 литр сувда бир килограмм карбомид эритилади, бир тонна силосга 4—5 килограмм шундай эритма билан ишлов берилади. Шундай пайтда хўжаликларнинг мутахассислари химиявий қўшимчалардан фойдаланиб, силос бостиришнинг барча талабларига қатъий риоя қилишлари зарур.

Озуқа сифатини яхшилаш — ем-хашак тайёрлашда биринчи даражали вазифадир. Тайёрланадиган озуқанинг, жумладан силоснинг тўйимлилигини бутун чоралар билан ошириш учун контролни кучайтириш ва уни ташкил этиш мақсадида ҳамма жойда ем-хашакнинг сифатини агрохимия, ветеринария лабораторияларида ва бошқа лабораторияларда мунтазам текшириш, озуқа намунасини олиш, ундаги намликни, оқсил, каротин мавжудлигини аниқлаш учун иложи борича кўпроқ колхоз ва совхозларни приборлар ва асбоб-ускуналар билан таъминлаш лозим. Вазифа шундан иборатки, ҳар бир хўжаликда тайёрланган силоснинг амалдаги тўйимлилик қиммати маълум бўлиши керак. Ем-хашак тайёрловчи ходимларнинг меҳнатига озуқанинг сифатига қараб ҳақ тўлаш зарур.

Қишлоқ меҳнаткашлари республика ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун қатъият билан курашмоқдалар, беш йилликнинг тўртинчи йилида чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни анча кўпайтиришга интилмоқдалар. Бунинг учун энг аввало ем-хашак базасини мустаҳкамлаш талаб этилади. Шундай экан, ҳар бир кунни ғанимат билиб, ҳозирнинг ўзидаёқ буни амалга ошириш лозим.

Чет элларда

ВОҚЕАЛАР • ХАБАРЛАР • ФАКТЛАР • ШАРҲЛАР

КУБА:

СЬЕНФУЭГОСДА МИТИНГ

ГАВАНА. (ТАСС). Миллий қўзғолон кунига бағишланиб Кубанинг Сьенфуэгос шаҳрида ўтказилган тантанали митингида юз мингдан кўпроқ киши қатнашди. Фидель Кастро бошчилигидаги революционерлар 31 йил муқаддам, 1953 йил 26 июлда диктаторлик режимининг қалъаси бўлган Сантьяго де-Куба шаҳридаги Монкада казармасини штурм қилиб, Куба халқининг ўз озодлиги ва чинакам мустақиллиги учун курашида якунловчи босқични бошлаб берди.

Митинг қатнашчилари Куба партия ва ҳукуматнинг раҳбарлари, мамлакатдаги дипломатия корпусининг аъзолари, тантаналарда қатнашмоқ учун Кубага келган чет эллик меҳмонлар, Монкадани қаҳрамонона штурм қилиш қатнашчилари ва шу шиддатли операцияда ҳалок бўлган ватанпарварларнинг қариндош-уруғлари минбарда пайдо бўлганида уларни табрикладилар.

Митингда Куба Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Давлат Кенгаши ва Министрлар Советининг Раиси Ф. Кастро нутқ сўзлади.

ЛИВАНДАГИ АҲВОЛ

БАЙРУТ. (ТАСС). Миллий бирлик ҳукуматининг бу ерда ўтказилган мажлисида Ливан пойтахтидаги вазиятни янада нормаллаштиришга қаратилган бир қатор қарорлар қабул қилинди. Шаҳарнинг марказий қисмида хавфсизликни мустаҳкамлашга алоҳида эътибор берилади. Бир-бирига қарши курашган томонлар вужудга келтирган баррикада ва истеҳкомларнинг ҳаммаси яқин кунларда йиғиштириб олиб ташланади ва Байрутни ғарбий ҳамда шарқий секторларга ажратиб турган демаркация чизиғидаги ўтказиш пунктларининг ҳаммаси очиб қўйилади.

Исроилнинг Байрут шарқий чеккасидаги Дбайда ташкил этилган «алоқа бюроси»нинг тугатилишини пойтахтдагилар ёппасига маъқуллади. Бу «бюро» ҳукуматнинг қарори билан ёпилди.

Бош министр Р. Караме бир кунлик расмий визит билан Сурияга борди. Маҳаллий матбуотнинг хабарига кўра, Ливандаги вазиятни тобора барқарорлаштириш ва мамлакат жанубида Исроил оккупациясини тўхтатиш масалалари Дамашқда олиб борилган музокараларнинг кун тартибига киритилган эди.

Мамлакатнинг шимолий районларидан олинган хабарларда айтилишича, Триполи шаҳридаги вазият яна кескинлашган. Бу ерда кейинги кунларда рақобатчи гуруҳлар ўртасидаги тўқнашувлар давомида юздан ортиқ киши ўлдирилган ва жароҳатланган.

Ливан ватанпарварлари Бекаа водийсининг агрессорлар томонидан босиб олинган ғарбий қисмида Исроилнинг ҳарбий патрулини ўққа тутдилар. Ливан жанубидаги Захрани шаҳри яқинида жойлашган Бўстан ал-Балах деган жойда партизанлар Исроил позицияларига ҳужум қилдилар. Ана шу операциялар натижасида интервенциячилар талофат кўришди.

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Америка Эй-Би-Си телекомпаниясининг хабар беришича, Исроилнинг Ливандаги оккупациячи қўшинлари жуда ҳам асабийлашиб қолганлар ва ўйламай-нетмай ҳеч бир гуноҳи йўқ ўткинчиларга ўт очмоқдалар. Телекомпаниянинг мухбири Жанубий Ливандан хабар беради: «Солдатлар қимирлаб турган нишонни пайқашлари биланоқ ҳеч суриштирмай ўт очадилар. Исроилликлар томонидан ўлдирилган ливанлик 40 яшар Хабиба Изеддин 11 боланинг онаси. У шундай ҳаракатларнинг навбатдаги қурбони бўлди».

Мухбирнинг таъкидлаб ўтишича, Исроил солдатларидан камида 110 киши Ливанда хизмат қилишдан воз кечган. Уларнинг кўпи ўз позицияларини асослаб, босқинчиларни «кутламаётган» граждан аҳолини ўлдиришни истамаймиз, деди.

ЭРОН-ИРОҚ:

ШИДДАТЛИ ЖАНГЛАР

НИКОСИЯ, 27 июль. (ТАСС). Ирна ахборот агентлиги (Эрон) хабар беришича, Эрон ҳарбий ҳаво кучлари кеча Форс кўрфази осмонида Ироқнинг самолётини уриб туширганлар. Ўтган кунлар мобайнида фронтнинг турли участкаларида душманнинг 35 дан ортиқ солдати ўлдирилган ва жароҳатлантирилган. Ироқнинг узоқ масофага отадиган артиллерияси Эроннинг жанубидаги Абадан шаҳрини тўпга тутди.

Ироқнинг ҳарбий вакили Ироқ ҳарбий ҳаво кучлари ўз самолётини йўқотганлиги тўғрисидаги хабарни рад этди. У Бағдодда берган баёнотида Ироқ авиацияси кеча кўрфаз осмонида ҳам, фронтнинг бошқа секторлари устида ҳам жанговар топшириқларни бажармади, деб таъкидлади. Ина (Ироқ) агентлигининг хабар беришича: Ироқ қўшинлари фронтнинг шимолий участкасида Эрон қўшинларининг ҳужумини даф қилиб, душманнинг 68 ҳарбий хизматчисини ўлдирганлар.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● **ПАРИЖ.** Совет космонавтлари билан биргаликда «Салют-7» — «Союз Т-5» — «Союз Т-6» орбитал илмий-тадқиқот комплексида парвоз қилган биринчи француз космонавти Жан-Лу «Салют-7» — «Союз-7» — «Союз Т-11»— «Союз Т-12» орбитал комплекси ичида бўлган космонавтларга табрик телеграммаси йўллади. Телеграммада бундай дейилган:

«Азиз дўстлар! Жонибеков экипажини ва станциядаги барча космонавтларни табриклайман. Ерга юмшоқ қўнишингизни истайман. Ҳаммангизни, шунингдек парвозни тайёрлаган ишчилар, олимлар ва инженерларни қутлайман. Мен ҳамиша сизлар билан биргаман. Дўстингиз Жан-Лу Кретьен».

● **ТУНИС.** Араб мамлакатлари иттифоқининг бош секретари Шедли Клиби қуйидагиларни айтди: Яқин Шарқ можаросини бартараф қилиш юзасидан халқаро конференция ўтказиш Яқин Шарқда мустаҳкам тинчликка эришиш имконини берадиган бирдан бир йўлдир. У Францияда чиқадиган «Монд» газетасида босилган суҳбатида Исроилни халқаро ҳуқуқ нормаларига бўйсунишга мажбур этиш ва региондаги воқеаларнинг хатарли ривожига йўл қўймаслик учун халқаро майдонда қатъий чоралар кўриш зарур эканлигини айтди.

● **МОНРОВИЯ.** Либерия давлатининг бошлиғи Сэмоел Доу Муваққат миллий ассамблея президенти сифатида қасамёд қилди. Бу ассамблея Либерияни бошқариб келган халқ нажот кенгашининг ўрнини эгаллади. 21 июлда тузилган давлат ҳокимиятининг янги олий органида ҳарбий хизматчилардан иборат халқ нажот кенгашининг аъзоларидан ташқари гражданлардан 35 киши бор.

Муваффақ миллий ассамблея, деб хабар қилди. С. Доу, мамлакатни граждан идора усулига кўчириш мақсадида тузилди. Бу тадбирни 1986 йилда тугаллаш кўзда тутилади.

(ТАСС).

Халқаро мавзуда

ТЕРРОРИЗМГА ҚАРШИ КУРАШ НИҚОБИ ОСТИДА

Оқ уй маъмуриятининг андишасизларча таъбирига кўра, терроризм Ер юзида яшовчи барча кишиларнинг табиатидан келиб чиқармиш. Айнан шу фикрни исботлаш мақсадида Вашингтондагилар бошқа халқлар ва миллатларни терроризмда айблаш кампаниясини авж олдирмоқдалар. Бу, сўзсиз, «Граждан ҳуқуқлари Америка иттифоқи» ташкилоти тўғри баҳо берганидек, жаҳондаги барча халқлар шаънига қилинаётган тухматдир.

Р. Рейган конгрессга йўллаган махсус мактубида «Биз цивилизациялашган жамиятда зўравонликка, дўқ-пўписага, бегуноҳ кишиларни қўрқитиш, ушлаб қолиш ва ўлдиришга ўрин бўлмаслигига эришишимиз керак», деб таъкидлайди. Бироқ, унинг ўзи «халқаро терроризмга қарши кураш ниқоби остида турли мамлакатларда, айниқса Яқин Шарқ ва Марказий Америкада террористик хуружларни кучайтиришга зўр бермоқда. Шу йил апрель ойининг бошларида президент Р. Рейган томонидан имзоланган АҚШ Миллий хавфсизлик кенгашининг 138-директиваси терроризмни назарда тутувчи энг сўнгги ҳужжатлардан биридир. Ана шу ҳужжатга мувофиқ Федерал қидирув бюроси (ФҚБ), Марказий разведка бошқармаси (МРБ) ҳамда Мудофаа министрлигининг разведка бошқармаси (ММРБ) зиммасига террор ва зўравонлик билан шуғулланувчи махсус группалар тузиш вазифаси юклатилди.

Сўнгги пайтларда Оқ уй конгрессга терроризмга қарши кураш ҳақида тўртта қонун лойиҳасини тақдим этди. Юзаки қараганда бу қонун лойиҳалари террорчиларга агар улар кишиларни гаровга ушлаб кетсалар, самолётларни олиб қочсалар, террористик хуруж қилсалар ёки террористик ташкилотлар аъзоларини қўллаб-қувватласалар ўзларини юридик жиҳатдан хавфсиз ҳис қилиш имконини берувчи Америка қонунчилигининг камчилигини тўлдирувчи воситадек туюлади. Аслида-чи? Бу қонун лойиҳаларининг асл мақсади терроризмдан ташқи сиёсат қуроли сифатида фойдаланиш, хусусан, бундан ўн йил муқаддам бекор қилинган МРБнинг чет эл сиёсий арбобларини ўлдириш ҳуқуқини қайта тиклаш ва бошқа жиноий ишларда бемалол ҳаракат қилишига қаратилгандир.

Америка матбуотининг қайд қилишича, қонун лойиҳаларининг ўта дудмал тили, уларни терроризмни авж олдириш учун янада қулайроқ восита қилиб қўяди. Конгрессга тақдим этилган ҳужжатлардан кимларни террорчи деб ҳисоблаш мумкин ёки мумкин эмаслигини тушуниш жуда қийин. Қонун лойиҳалари давлат секретари зиммасига қайси ҳукуматлар, группалар, партиялар ва шахслар «террорчи» эканлигини аниқлаш вазифасини юклайди. «Вашингтон пост» газетаси бу вазифа ташқи сиёсий маҳкама бошлиғи Жорж Шульц учун «шубҳали шараф»дир, деб ёзади.

«Терроризмга қарши кураш» соҳасида асосий роль Марказий разведка бошқармасига ажратилмоқда. Бу маҳкаманинг бошлиғи У. Кейси журналистлар билан суҳбатда: Марказий разведка бошқармаси кўпгина мамлакатларда хавфсизлик органларининг террорчиларни пойлаш имкониятларини яхшилаш мақсадида уларга кўмаклашди, деб ошкора тан олди. АҚШ маъмурияти «давлат терроризмига қарши кураш» ниқоби остида жосусликни кучайтиришга зўр беряпти. Шу муносабат билан АҚШнинг ўзида ва ундан ташқарида юз бериши мумкин бўлган террористик хатти-ҳаракатлар ҳақида «ахборот» берувчиларга 500 минг долларгача ҳақ тўлашни назарда тутувчи қонун лойиҳаси эътиборни ўзига жалб қилади. Бу «ахборотчилар» фақат Америка махсус хизмат маҳкамаси ходимлари бўлиши ва уларни вазифаси олдиндан планлаштирилган қўпорувчиликларни оқлаш учун сохта маълумот тўплашдан иборат эканлиги ҳақида гапирмаса ҳам бўлади. Одатда бундай «ахборотчилар» Вашингтонга маъқул бўлмаган Американинг ўзидаги ёки чет элдаги ташкилотларга юборилади. «Ахборотчилар» тармоғининг ташкил этилиши терроризмга қарши курашга оид ахборотларни тўплаш ва таҳлил қилишга ҳукумат янги Америка докторинасининг муҳим таркибий қисми бўлиб, назарда тутилаётган террорчиларга олдиндан зарба бериш тактикаси асосига қурилгандир.

АҚШнинг Байрутдаги денгиз пиёдалари казармасига қилинган «террористик ҳужум» сабабларини текширган Пентагоннинг махсус комиссияси разведкага оид ахборотларни тўплаш ва таҳлил қилишга ҳукумат фаолиятидан асосий ўрин ажратилиши керак, деб баёнот берди. АҚШ мудофаа министри К. Уайнбергер Сальвадор устида разведка мақсадларида учиш ва олинган маълумотларни шу мамлакатнинг террористик режими қўшинларига беришни оқлаб шундай дейишгача бориб етди: «Бизнинг ўз хавфсизлигимиз ва миллий мудофаамиз манфаатлари йўлида Ер юзининг турли районларида нималар бўлаётганини билиш бизга ҳаётий зарурдир. Биз Ер юзининг ҳамма жойида разведка операцияларини амалга оширмоқдамиз».

Шу нарса яхши маълумки, Марказий разведка бошқармаси ва кўпгина мамлакатлардаги унга тобе махсус хизмат маҳкамалари яширин қўпорувчилик операцияларини ҳам бажармоқдалар. МРБ раҳбарлигида ва бевосита иштирокида амалга оширилган Никарагуа портларини миналаштириш воқеаси бунинг далилидир. Терроризмга қарши кураш мақсадларида ФҚБ ва МРБнинг ҳарбийлаштирилган командалари ҳамда ММРБнинг ҳарбий группаларини тузиш ҳақидаги қарор «Оқ уйнинг қонунга зид равишда қўпорувчилик хатти-ҳаракатларини қонунлаштириш»га уринишдан бошқа нарса эмас. МРБ директори У. Кейси ўз тушунтиришларининг бирида АҚШ «терроризмни рағбатлантираётган мамлакатлар»га қарши «Исроил усули»да «ўч олиш» сиёсатини ўтказишни мўлжаллаяпти, деди. «Исроил усули» нима эканлигини жаҳон халқлари яхши биладилар. Исроилнинг Уганда, Ироқ ҳамда Яқин ва Ўрта Шарқнинг бошқа мамлакатларига нисбатан ёвузларча босқинчилик ҳаракатларини ҳали кўпчилик унутгани йўқ. Энди МРБ бошлиғи Вашингтон ҳам шундай ҳужумлар қилиш ниятидадир, дея пўписа қилмоқда.

Яна шу нарсага эътибор бериш керакки, «давлат терроризмига қарши кураш» ниқоби остида АҚШ ва бошқа Ғарб давлатларида йирик идеологик диверсия қилишга зўр берилмоқда. Бу диверсиянинг мақсади эса социалистик давлатларни «терроризм ўчоқлари» қилиб тасвирлашга, Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатларнинг тинчликсевар ташқи сиёсатини қоралашга қаратилгандир.

Америка империализмининг ҳукмрон доиралари терроризмга қарши курашга чинакамига киришиш ниятида бўлсалар, уларга Қўшма Штатларнинг ўзида иш истаганча топилади. Масалан, Сальвадордаги гражданлар урушидан қочган кўплаб латифундиячи ва буржуазия вакиллари Флоридага жойлашиб олдилар. Улар Сальвадор аҳолисига нисбатан террор ва зўравонликни авж олдираётган «ажал эскадронлари»ни пул билан таъминлаб турибдилар.

Америкада террорчи ташкилотлар орасида Ку-клукс-клан ўта ваҳшийлиги билан ажралиб туради. Кубалик аксилинқилобчилардан ташкил топган ва АҚШ ҳамда бошқа қитъаларда иш кўраётган «Омега-7», «Альфа-66» сингари каллакесар тўдалар ҳам шафқатсизликда ку-клукс-кланчилардан қолишмайди. АҚШ ҳумюмдорларининг ҳимоясидаги ўнг хорват миллатчилари Югославияга қарши кураш олиб боришга уринмоқдалар. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

Ёки Лос-Анжелесдаги воқеаларни олайлик. Ёзги Олимпиада ўтказилиши олдидан бу шаҳарда антисовет ва антисоциалистик ташкилотлар ёмғирдан сўнг бодраб чиққан қўзиқориндай кўпайиб кетди. Бу группаларнинг айрим вакиллари «Советларни тақиқлаймиз!» уюшмасини тузиб, совет делегацияси аъзоларидан жисмоний ўч оламиз, дея ошкора дағ-даға қила бошладилар. Бу уюшмага «Альфа-66» тўдаси ҳам қўшилди. Лос-Анжелесдаги бундай номақбул вазият Вашингтон бошлаган «антитеррор» жазава туфайли янада кескинлашди. Шу боисдан ҳам жаҳон жамоатчилиги СССР Миллий Олимпиада Комитетининг қарорини маъқуллаб кутиб олдилар.

«Президент Рейган терроризмга қарши кураш ниқоби остида терроризмни ҳукуматнинг расмий доктринаси сифатида қонунлаштириш йўлида муҳим қадам қўйди» деб ёзди шу муносабат билан Тим Уилер, Америка коммунистларнинг «Дейли уорлд» газетасида. Антикоммунистик васвасани кучайтириш билан бир қаторда Вашингтон томонидан «давлат терроризмга қарши» эълон қилинган уруш ер шарининг турли нуқталарида агрессияни кучайтириш учун ниқоб бўлиб хизмат қилиши керак.

— Совет Иттифоқи, — деган эди ўртоқ К. У. Черненко «Правда» газетаси саволларига жавобларида, — терроризмни бошқа давлатлар ва халқлар билан иш олиб бориш усули қилиб олган Қўшма Штатлар сиёсатини қатъиян рад этади. Бутун-бутун мамлакатларга, партияларга, ҳаракатларга террорчи, деб дўқ қилаётган Вашингтон, афтидан калтакнинг иккинчи боши ўзларига тегишини унутиб қўяётганга ўхшайдилар.

В. КАЛАШНИКОВ.

САНЪАТКОРЛАРНИНГ САМИМИЙ УЧРАШУВИ

Бу йилги гастрол ёзи Украина пойтахти тамошобинларига М. Горький номидаги Тошкент давлат академик рус драма театри билан биринчи учрашувни ҳадя этди. Ўзининг 50 йиллиги арафасида Киевга келган коллектив афишасида совет драматургларининг пьесалари асосида қўйилган постановкалар бор.

Меҳнаткашларга маданий хизмат қилиш борасидаги катта ишлари, совет театр санъатини актив пропаганда қилганлиги учун М. Горький номидаги театр Украина ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди. Украина ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари В. С. Шевченко мукофотни коллектив вакилларига топширди.

Меҳмонлар И. Франко номидаги Украина академик драма театрида томоша кўрсатаётганликларининг рамзий бир ифодаси бор. Бу театр аъзолари Улуғ Ватан уруши йилларида Тошкентда яшашди. Ўшанда артистларимиз ўз саҳналарини украиналик артистлар билан баҳам кўргандилар. Киевликлар корхоналар, госпиталлар, ҳарбий қисмларда юзлаб спектакль ва концертлар бергандилар. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми катта ижодий ва ижтимоий жамоат ишлари учун И. Франко номидаги театрни Фахрий ёрлиқ билан мукофотлаганди.

Ўзбекистон театр санъатининг усталари билан ижодий учрашувлар Ватан бошига тушган оғир кунларда вужудга келган бир оила ҳис-туйғулари — меҳри билан тобланди. Бу учрашувлар тошкентликларнинг гастроль программасига сийлов бўлди. Ўзбекистон Театр жамияти правлениесининг раиси СССР халқ артисти С. Эшонтўраева бошчилигидаги группа Днепрдаги шаҳарда бўлди. Миллий саҳнанинг кекса устаси, Ҳамза номидаги, Алишер Навоий номидаги театрлардан келган ҳамкасблари билан бирга республика актёрлар уйида учрашувлар ўтказди. Бу ерда Ўзбекистон театр рассомлари асарларининг кўргазмаси муваффақият билан намойиш этилмоқда.

Л. КОРОБЧАК,
ТАСС мухбири.

СССР—АФҒОНИСТОН: ДЎСТЛИГИМИЗ АБАДИЙ

Серқуёш республикамизга қўшни мамлакат — Афғонистондан 900 дан зиёд бола дам олгани келди. Улар Бўстонлиқ тоғ бағриларида жойлашган пионер лагерларида хордиқ чиқариб, совет тенгдошлари билан учрашадилар. Суратда: афғон болаларини Тошкент аэропортида кутиб олиш.

Р. Альбеков фотоси.

РЕКЛАМА * ЭЪЛОНЛАР

СССР Темир йўллар министрлиги

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ТЕМИР ЙЎЛ ТРАНСПОРТИ ИНЖЕНЕРЛАРИ ИНСТИТУТИ

1984-1985 ўқув йили учун

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Кундузги факультетларга қуйидаги мутатассисликлар бўйича: темир йўлда автоматика, телемеханика ва алоқа; бухгалтерия ҳисоби ва хўжалик фаолиятининг таҳлили; вагонсозлик ва вагон хўжалиги: «Вагонсозлик ва вагон хўжалиги» ва «Рефрижератор ҳаракат составы» ихтисослари бўйича; тепловоз ва тепловоз хўжалиги; сув таъминоти ва канализация; саноат ва граждан қурилиши; темир йўл қурилиши, йўл ва йўл хўжалиги; темир йўл транспортида ташиш процессларини бошқариш;

Аризалар 31 июлгача қабул қилинади. Қабул имтиҳонлари 1 августдан 20 августгача. Студентликка қабул 21 августдан 25 августгача ўтказилади.

Кундузги факультет ўқувчиларининг барчаси йилига бир марта ўз эҳтиёжлари бўйича темир йўлда юриш учун текинга билет олишга ва текинга форма кийимини олишга ҳақлидирлар.

Кечки факультетга қуйидаги мутахассисликлар бўйича: темир йўлда автоматика, телемеханика ва алоқа; бухгалтерия ҳисоби ва хўжалик фаолиятининг таҳлили; вагонсозлик ва вагон хўжалиги: тепловозлар ва тепловоз хўжалиги; саноат ва граждан қурилиши; темир йўл қурилиши, йўл ва йўл хўжалиги; темир йўл транспортида ташиш процессларини бошқариш; иқтисод ва темир йўл транспортини ташкил қилиш.

Аризалар 31 августгача қабул қилинади. Қабул имтиҳонлари 11 августдан 10 сентябргача.

Кундузги ва кечки факультетларнинг 1 ва 2 курсларида ўқиш ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Ўқишнинг кечки бўлимига ўта зарур ихтисослар бўйича, шунингдек, темир йўл транспортини электрлаштириш мутахассисликлари бўйича тугатилган ўрта махсус, ўрта ҳунар-техникага тегишли маълумотга эга бўлган ёки олий ўқув юртида танлаган ёхуд унга яқин бўлган мутахассислик бўйича ишлаётган шахслар қабул қилинади.

Институтга кирувчилар: математикадан (ёзма ва оғзаки), **физикадан** (оғзаки), **рус ёки ўзбек тили ва адабиётдан** (ёзма), **имтиҳон топширадилар. «Бухгалтерия ҳисоби»га кирувчилар эса математикадан** (оғзаки), **СССР тарихидан** (оғзаки), **географиядан** (оғзаки), **рус ёки ўзбек тили ва адабиётдан** (ёзма) **имтиҳон топширадилар**.

Мактаб ва техникум медалистлари, профессионал-техника билим юрти аълочилари математикадан (ёзма), «бухгалтерия ҳисоби»га эса математикадан (оғзаки) имтиҳон топширадилар.

Ўта зарур ихтисослар бўйича кирувчилар мактабни олтин медалга, ўрта махсус ва ҳунар-техника ўқув юртларини имтиёзли диплом билан тугатган бўлсалар, институтга имтиҳонсиз қабул қилинадилар. Ҳужжатларида ўрта маълумоти ҳақидаги балл 4,5 дан кам бўлмаган ҳамда иккита кириш имтиҳонидан математикадан (ёзма) ва физикадан (оғзаки) 8 баллдан ортиқ баҳо тўплаганлар кундузги ўқишга тажриба тарзида имтиёзли қабул қилинадилар.

Ариза институт ректори номига ёзилиб, унга қуйидаги ҳужжатлар илова қилинади: олий ўқув юртига кириш учун характеристика: ўрта маълумоти ҳақидаги ҳужжатнинг асл нусхаси: меҳнат ёки колхоз дафтарчасидан правление томонидан тасдиқланган кўчирма: институтга корхоналар ёки ташкилотлар томонидан ўқишга юборилганлар учун махсус йўлланма: 3X4 см. ҳажмли 6 дона фотосурат, соғлиғи ҳақида справка 086/у форма.

Паспорт, қайд гувоҳномаси ёки ҳарбий билет шахсан кўрсатилади.

Ўрта зарур ихтисослар рўйхати: вагонсозлик ва вагон хўжалиги, темир йўл қурилиши, йўл ва йўл хўжалиги; тепловозлар ва тепловоз хўжалиги; темир йўлда автоматика, телемеханика ва алоқа; темир йўл транспортида ташиш процессларини бошқариш.

Кундузги ёки кечки факультетларга ариза билан қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: 700045, Тошкент шаҳри, Оборонная кўчаси, 1 — уй, ТошТИИИ. Телефонлар: Институт ректори 91-14-40.

ИЛМ-ФАН ОЛАМИДА

ЯНГИ ҚУМ ҚУРИТГИЧ

Асьфальтбетоннинг асосий таркибий қисми бўлмиш қумнинг бир тоннасини қуритиш ва иситишга ўнлаб литр ёқилғи керак бўлади. Бутуниттифоқ электр энергетика илмий-тадқиқот институти Тожикистон илмий-тадқиқот бўлимининг олимлари яратган қурилма ана шу сарфни йўқ қилишга имкон беради.

Конструкцияда индукцион иситиш методидан фойдаланилган, иссиқлик анъанавий усулдаги сингари ҳаво воситаси билан эмас, балки қум зарраларининг бевосита иситиш элементларига тегиши орқали ўтказилади. Бунда иссиқлик исроф бўлиши жуда оз даражада, чунки бутун жараён ёпиқ камерада боради ва бу ерда 300 градус температура вужудга келтирилса, бас. Эски технологияда бундан уч баравар кўп иситишга тўғри келарди.

Бу қурилма лойиҳаланаётган электрлаштирилган асфальт-бетон заводининг таркибий қисми ҳисобланади. Мутахассислар бундай завод экологик беғубор бўлади, деб ҳисобламоқдалар. [ТАСС].

«КОНДИЦИОНЕР — МИНОРА»

● «Средазгипроцелинстрой» институтининг мутахассислари қадимги ўзбек архитектураси элементларидан фойдаланиб, қишлоқларда иссиқ иқлим шароитларини мумкин қадар назарда тутувчи уйлар лойиҳаларини яратдилар.

Уй-жойлар томидан кўтарилган жазирама иссиқда уйларда эрталабки салқинни сақлашга кўмаклашади. У айни маҳалда ёзги дам олиш жойи ва табиий «кондиционер» вазифасини адо этади. Шимол томонга қаралганда махсус деразa орқали тоза ҳаво минорага киради ва квартира бўйлаб бир текисда тарқалади. Ташқи ҳарорат кўтарилиб борган сайин иссиқ оқим юқори қисмига кўтарилади, пастда хоналар эса салқин бўлиб тураверади.

Бу биноларга ишлатилган керамзит бетоннинг иссиқ изоляция хоссаси юқори. Девор панеллари ва фундамент блоклари конструкцияси уларни тамомила заводдан тайёр ҳолда чиқарилишини кўзда тутади. Бунинг натижасида пайвандлаш ишлари жуда оз даражага қадар камайди. Бундай уй атиги уч кунда монтаж қилиб битирилади.

Тахиатош уйсозлик комбинатида тамомила йиғиладиган комплектларни ишлаб чиқариш ўзлаштирилди, корхона ҳар йили Қорақалпоғистоа чўлқуварларига 120 минг квадрат метр уй-жой юбориб туради.

СОВЕТ ТУРМУШ ТАРЗИ

КЎНГИЛ НОЗИК

Мамасоли Қаюмов уйда бекор ўтираверииб эзилди. Гоҳ уйга киради, гоҳ ташқаридан ором излайди. Пенсияга чиққунича яхши эди, уйга кела солиб, этигини бир четга улоқтирарди-да, юмшоқми, қаттиқми, ўйлаб ўтирмай ўзини сўрига ташларди. Бир юз ўн етти сўмдан пенсия тайинлангач, мана энди мазза, ўйнаб-кулиб юраман, қариндош-уруғлар билан борди-келдини янаям яхшилайман, тўй-ҳашам қилгудек бўлишса бемалол хизмат қиламан, невараларни ўйнатиб юраман, деб ўйлаган эди. Бироқ ҳаловатга ўрганмаган одам ишсиз бир ҳафтага ҳам чидай олмади. «Пенсияга чиққанда қиламан», деб юрган ишларини уч-тўрт кунда қилиб бўлди.

Бир куни тонгда ҳовли айланиб юрарди. Февраль ойи тугай деб қолганини эслаб, хўрсинди. Яна уч-тўрт кундан сўнг экин-тикин ишлари бошланиб кетади. Ҳамма ўзини ишга уради. Мамасоли-чи? У нима қилади? Кўчани тўлдириб ўтаётган одамларни кўриб юраги эзилиб кетса керак. Уйида ўғиллари билан келинлари ҳам саҳардан далага отланишса, неваралари мактабга кетишса. Мамасоли дегани мўйлабини силаб, уйда ётадими? Қиш демай, ёз демай, мана олтмиш олти ёшгача ишлаб қўйди. Энди эса пенсияда. Мамасоли Қаюмов барибир ишлайман, далага чиқаман, деган қарорга келди. Майли аввалгидай участка агрономи, бригадир бўлиб ишлашга ҳуши йўқ. Оила аъзолари билан беш-ўн гектар ерга пахта экади. Бу фикридан у гўё ёшариб кетгандай бўлди. Хотини Расоматнинг сигир соғгани молхонага ўтиб кетаётганида тўхтатди.

— Онаси, мен ишга чиқадиган бўлдим!

— Пенсияга чиққанингизга кўп бўлгани йўқ, сал оёғингизни узатиб ўтирмайсизми?

— Етар шунча элдан ажраб қолганим, уйимиз ёнидан ер олиб пахта экамиз.

У шу заҳоти идорага отланди.

Эрта кўклам бўлгани учунми, бўлим бошқарувчиси дилтанг ҳолда агроном билан бир нималарни ҳисоблаб ўтирган экан. Аммо уларнинг кайфиятини Мамасоли сезгани йўқ. Ярим ҳазил, ярим жиддий оҳангда гап бошлади:

— Ука, бекорчиликдан тўйиб кетдим. Ҳали куч-қувватим бор, ишламоқчиман. Ёнларингга иш сўраб келдим.

Бошқарувчи «кўриб турибсиз, бандман, эртага келинг», деди. Мамасолининг устидан биров совуқ сув қуйиб юборгандай бўлди. Эртасига чиқди. Бошқарувчи яна дилгир ўтирган экан: «Уйингизнинг ёнида бўш ер йўқ. Сал узоқроқдан беришимиз мумкин», деди.

Бошқарувчининг хонасидан отанинг кўнгли хувиллаб чиқди. Ёш-ялангнинг саломига ҳам алик олмай, бўғилганича боши оққан томонга кетди. «Бир пайтлар менга бир ярим-икки минг гектар ернинг ҳосилини ишониб топширишарди. Энди бир парча ерни эплолмайди, деб ўйлашяпти шекилли. Ахир қирқ йилга яқин бригадир, агроном бўлиб ишладим. Шунча вақт ичида совхоздан ярим кило ҳам пахта қарздор бўлганим йўқ. Ҳеч кимнинг мушугини беҳуда пишт демаганман. Бошқарувчига ҳам ёмонликни раво кўрмаган эдим-ку? Менга муомаласи сал ғалатироқ бўлди-я?» У йўл ёқалаб юриб, қўшни «Учқўрғон» совхозига ўтиб қолганини сезмади Мамасолининг уйи икки совхоз чегарасида эди.

«Учқўрғон» совхози 6-бўлими бошқарувчиси Абдурайим Жўраев Мамасоли мўйловни яхши биларди. Қаюмов ундан саккиз гектар ер сўради.

— Сиз қўшни совхоздансиз-ку, қандоқ бўларкин? — деди Жўраев.

— Барибир эмасми? Давлатга пахта керак! Мен сиз айтган ҳосилни олиб бераман.

— Эртага хабар олинг, маслаҳатлашиб кўрамиз.

...Мамасоли Қаюмов саккиз гектар ерга АН-402 навли чигит экди. Совхоз билан ҳар гектар ердан 32 центнердан пахта етиштириб бериш бўйича шартнома тузди. Совхознинг ерлари янги, аҳоли пунктлари бир-биридан узоқроқ бўлгани сабабли даланинг четига капа тикди. Бир кафт ерга қовун-тарвуз, резавор ҳам ташлади. Турмуш ўртоғи Расомат, келинлари Жорияхон, Мунавварxонлар билан тўрт киши бўлиб ишга шўнғиб кетишди.

Ғўза бодраб чиқди. Яганага бир-икки кун қолганда кечаси ҳаво бирдан айниди. Ёмғир ёғди, бамисоли сел келди дейсиз. Карталар мисоли кўл бўлиб, ғўзалар кўринмай қолди. Мамасоли кетмонни, Расомат тошфонарни олди, кўлмаклардаги сувни очиб юришди.

Улар шу туни ухлашмади. Тонгга яқин келинлари, ўғиллари ҳам ёрдамга келиб қолишди.

Ўн кундан сўнг, ер тандирдек қизиди. Қатқалоқ ғўзанинг нозик бўйнини қиса бошлади. Ўша кунлари район халқи далага отланди. Қаюмовнинг звеносига район шифокорлари ёрдамга келишди. Кўплашиб, қатқалоқни юмшатишди. Ғўзалар шоналаб, гулга киргунича бундай дўлу-жалалар уч марта бўлиб ўтди. Уларнинг ҳар бири пахтани қийнади, деҳқонни синади.

...Ғўзалар гул тугди. Картанинг четидаги қовун-тарвузлар тўр боғлаб, ажиб ҳид тарата бошлади. Мамасоли чеканкани қачон бошлашни ўйлаб, далада юрган эди. Уларнинг капаси ёнига «Уазик» келиб тўхтади. Ундан бир ўрта бўйли, тўладан келган киши Ленин номли совхоз директори Самсоқбой Жўраев ва унга ер беришни гўё хоҳламаган бўлим бошқарувчиси тушишди. Кўнгли бўш эмасми, Мамасолининг томоғига бир нарса тиқилгандек бўлди. Хол-аҳвол сўрашгач, Мамасоли қўл тегизилмаган полиздан битта тўрлаган қовунни узиб чиқди, меҳмонларнинг олдига тилиб-тилиб қўйди.

— Бай-бай, бунча ширин! — директор шундай деб сал ўпкалагандай қарияга юзланди. — Бу ерларда нима қилиб юрибсиз?

Мамасоли ҳижолат бўлиб, дам директорга, дам ер чизиб ўтирган бошқарувчига қараб, синиқ овозда:

— Менга ер беришмади, — деди.

— Ие, бермайман деса индамай кетавердингизми? Нега менга учрамадингиз?

...Далага кўчиб чиқиб, капада ётишнинг ҳам гашти бўлакча. Мамасоли ҳар куни тонг оқармасдан уйғониб, тошфонар билан кетмонни олиб, эгатлардан оққан сувнинг жилдирашига, беданаларнинг сайрашига маҳлиё бўлиб юришни ёқтиради. Набиралари келиб капа атрофида ўйнаб-кулиб юрганларини кўрганида бутун чарчоқлари ёзилади. Кўнглига ҳар хил фикрлар келади. Ўзи ҳаётда анча яшади, яхшиниям-ёмонниям кўрди, ҳаётнинг лаззатиниям, машаққатиниям тортди. Бирор кишига ёмонликни раво кўрмади. Ҳаммадан раҳмат эшитишга, элнинг меҳрини қозонишга ҳаракат қилди. Ўтган умрига ачинмайди. Фақат ўқитувчи, врач, механизатор, ўзига ўхшаган оддий деҳқон бўлиб ишлаётган фарзандларини, ўн олти нафар набираларининг тинчлиги, осойишталигини ўйлайди. Ахир, унга ўхшаган пенсионерларнинг қўлидан келган иш билан машғул бўлиб, тажрибасини ёшларга ўргатиб юришнинг ўзи ҳам катта бахт-ку!

Қаюмов бошлиқ оилавий пудрат звеноси ўтган йили Учқўрғон районидаги «Учқўрғон» совхозида ҳар гектар ердан ваъда қилганидан олти центнердан кўп — 38 центнердан пахта топширди. Звено аъзолари ҳар ойда ўртача 340 сўмдан маош олишди. Яна қанча мукофотларга эга бўлишди. Бу йил Қаюмов бошлиқ звено «Ҳурмат Белгиси» орденли Ленин номли жонажон совхозига қайтиб уйига яқин жойда 12 гектар ерга деҳқончилик қилиб ҳар гектар ердан 50 центнердан пахта ҳосили етиштиришга аҳд қилган.

— Кексаларнинг кўнгли нозик, — дейди Ленин номли совхоз директори Самсоқвой Жўраев. — Аммо уларнинг тажрибаси, маҳорати ёшларга ўрнакдир. Шунинг учун уларнинг кўнглига йўл топишга ҳаракат қиляпмиз. Уларга яхши меҳнат қилишлари учун барча шароитлар яратиляпти. Хоҳлаган пайтларида дам олиш уйлари, санаторийларга боришлари учун имтиёзли йўлланмалар бериляпти. Чунки, улар бизнинг суянган тоғларимиз, ишонган боғларимиздир.

А. НИЁЗОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

СПОРТ

ФУТБОЛ МАЙДОНЛАРИДА

◆ БИРИНЧИ ЛИГА. 26-тур ўйинларида «Факел» командаси иштирок этмади. Якка пешқадам бўлиб турган бу командa ҳисобида 39 та очко бор. Иккинчи ўринда бораётган торпедочилар СКА «Карпати» майдонида (2:3) енгилишди. «Металлург» — «Нистру» ўйинида ҳисоб очилмади. Шундай қилиб «Торпедо» ва «Металлург» коллективларида 31 тадан очко тўпланди. Тўртинчи ўринни эгаллаб турган «Кубань» футболчилари Жиззахнинг «Звезда» коллективини қабул қилиб (3:0), очколарини 30 тага етказишди.

◆ ИККИНЧИ ЛИГА. Ўзбекистон зонасига кирувчи командалар ўртасида ҳал қилувчи давранинг навбатдаги тур учрашувлари ўтказилди. Мавсум бошидан бери мағлубиятсиз ўйнаб келаётган самарқандлик динамочилар Тошкент областининг «Соҳибкор» командаси меҳмони бўлиб (1:1), ўз ҳисобларига бир очко қўшиб олишди. Ҳозир динамочилар 35 очко билан биринчи ўринда боришмоқда. Фарғонанинг «Нефтяник» командаси эса «Шаҳрихончи» футболчиларини қабул қилиб (2:1), 33 очко билан мавқеларини яхшиладилар. 3—4-ўринларда бораётган «Автомобилист» ва «Хива» коллективларида 26 тадан очко бор.

СОВРИНЛАР ВА ЎРИНЛАР

◆ БОКС. Фарғонада ўтказилган Бутуниттифоқ турнири якунланди. Ғолиблик учун 112 боксчи ўзаро курашди. Учрашувларни муваффақиятли ўтказган фарғоналик ёшлардан беш нафари ғалаба қозонди. Шунингдек, самарқандлик, андижонлик боксчилар ҳам маҳорат кўрсатдилар. Жами 8 боксчимиз биринчи ўринни олди.

◆ МЎЛЖАЛ ОЛИШ. Спортча мўлжал олиш бўйича ўтказилган Ўзбекистон чемпионатида «Спартак», «Динамо» ва «Пахтакор» командалари фахрли ўринларни эгаллашди.

◆ ДОСААФ: Брянск шаҳрида кема модели бўйича ўтказилган мамлакат чемпионатида республикамиз спортчилари команда ҳисобида учинчи ўринни эгаллашди.

ЯНГИЛИКЛАР

Қорақалпоғистон АССР

КИЧКИНТОЙЛАРГА СОВҒА

● Тўрткўл районидаги «Ленинизм» совхозида кўплаб уй-жой, маданий-маиший бинолари қурилаётир.

«Киркизсовхозводст р о й» бирлашмасига қарашли 31-механизациялашган кўчма колонна коллективи совхозда янги ерларни ўзлаштириш, бунёд этилаётган объектларни муддатидан илгари фойдаланишга топшириш учун ҳаракат қилаётир. Яқинда совхоз ишчи ва хизматчиларининг фарзандлари қурувчилардан яхши совға олдилар. 105 ўринли болалар боғчаси қурилиб, ишга туширилди.

ЭЛ ХИЗМАТИДА

● Элликқалъа районида меҳнаткашларга маиший хизмат кўрсатишнинг турлари кўпайди.

Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги номидаги совхозда икки қаватли маиший хизмат комбинати қурилиб, ишга туширилди. У замонавий-асбоб-ускуналар билан таъминланди. Бу ерда маиший хизматнинг 67 тури бўйича хизмат кўрсатилаётир.

ЎЗБЕКИСТОН ССР СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ МИНИСТРЛИГИ

Ўзбекистон ССР ерли аҳолисидан мамлакатимиз марказий шаҳарлари олий ўқув юртларига 1984—1985 ўқув йили учун

СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Мамлакатимиз олий ўқув юртларига абитуриентлар қабул қилиш мутахассисликлар бўйича республикамизнинг қуйидаги база ўқув юртлари зиммасига юклатилган.

Тошкент давлат медицина институти:

1-Москва медицина институтига — даволаш иши;

II-Москва медицина институтига — биофизика, биохимия;

Самарқанд давлат медицина институти:

Доғистон медицина институтига — стоматология.

Андижон медицина институти:

Полтава медицина институтига — стоматология.

Тошкент фармацевтика институти:

Пятигорск медицина институтига — фармация.

А. С. ПУШКИН НОМЛИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИНИНГ

ЁЗГИ ТЕАТРИДА

31 июль соат 20.00да

«ТАБАССУМ КЕЧАСИ» ЎТКАЗИЛАДИ

Кечада Юнус Ражабий номидаги Жиззах область ўзбек давлат музикали драма театри артистлари иштирок этадилар.

ПРОГРАММАДА: интермедиялар, миниатюралар, ҳажвий ва лирик қўшиқлар.

Билетлар сотилмоқда.

«Ташкентгеология» бирлашмасининг комплекс геология қидирув экспедицияси коллективи Қўрғон партияси бошлиғи

Фотиҳ Ғуломович ҒУЛОМОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Ўзбек Давлат филармониясининг дирекцияси, партия, касаба союз ташкилотлари ва коллективи Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Ғ. Солиховга онаси

Фотимахон АКРОМОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

29 ИЮЛЬ, ЯКШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Ҳужжатли фильмлар. 10.30 — Будильник. 11.00 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 12.00 — Здоровье. 12.45 —Тонгги почта. 13.15 — Қишлоқ янгиликлари. 14.15 — Музикали киоск. 14.45 — Петров ҳамда Васечкиннинг оддий ва ғаройиб таътиллари. Бадиий фильм. 2-серия. 15.55 — Саёҳатчилар клуби. 16.55 — Фильм-концерт. 17.30 — Бугун — СССР Ҳарбий-Денгиз Флоти куни. 17.45 — Ҳамиша денгиз билан. 18.30 — Халқаро панорама. 19.15 — Икки гусар. Бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар. 21.30 — Время. 22.05 — ИЛҲОМ. 22.15 — Футбол, Торпедо — Днепр. 2-тайм. 23.00 — АСК—Спартак. 2-тайм. 23.45 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — Зарядкага сафланинг! 9.20 — Концерт. 9.35 — Стадион ҳамма учун. 10.05 — Рус тили. 10.35 — Телефильм. 10.55 — Концерт. 12.00 — Кинотомошабин ҳамроҳи. 12.45 — Ҳайвонот оламида. 13.45 — Василиса Мелентьева. Фильм-спектакль. 16.30 — Сув чанғиси. Халқаро мусобақа. 17.00 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 17.30 —Мардлик. Бадиий фильм. 1-серия. 18.40 — Мен флотни ёзяпман... 19.30 — Синхрон сузиш бўйича СССР чемпионати. 20.05 — Концерт. 20.45 — Сув чанғиси. Халқаро мусобақа. 21.10 — Телефильм. 21.30 — Время. 22.05 — Оловли аллегро. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Ахборот 10.25 — Телеминиатюралар театри. 11.10 — Бугун — СССР Ҳарбий-Денгиз флоти куни. Тун ҳам бўлди, кун ҳам бўлди. Бадиий фильм. 12.35 — Қувноқ стартлар. 13.35 — Оналар мактаби. 14.05 — Ўзбекистон спорти. 14.50 — Реклама. 18.05 — Фильм-концерт. 18.30 — Бойчечак. 19.00 — Ватан байроғи остида. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Цирк! Цирк! 20.30 — Ахборот. 20.50 — СССР халқ артисти Зайнаб Хонларова концерти (такрорий). 21.30 — Время. 22.05 — СССР халқ артисти Зайнаб Хонларова концерти. (давоми).

Қирғизистон телевидениесининг программаси.

30 ИЮЛЬ, ДУШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Футбол шарҳи. 10.10 — Мультфильмлар. 10.40 — Телефильмлар. 11.25 — Қисқа метражли бадиий фильмлар. 12.25 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Венгрия бўйлаб саёҳат. 16.20 — Концерт. 16.55— Расмларда қуёш акси бор. 17.10 — Онамларнинг мактаби. 17.40 — Шеърият кечаси. 18.05 — Горнчилар, қаердасиз! 18.35 — Сенинг ленинча кутубхонанг. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Мультфильм. 19.50 — Ишлар ва одамлар. 20.20 — ТАСС вакил қилинган... Бадиий фильм. 1-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Санъат усталари. 23.10 — Дунё воқеалари. 23.25 — Футбол шарҳи.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Оловли аллегро. Бадиий фильм. 10.50 — Будильник. 11.20 — Ҳужжатли фильмлар. 11.50 — Рус тили. 12.20 — Фан ва турмуш. 12.50 — Сумбар тароналари. 13.15— Болалар учун фильм. 14.45 — Дунё ва ёшлар. 15.20 —Мультфильмлар. 15.45 — Концерт. 16.35 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Синхрон сузиш бўйича СССР чемпионати. 19.15 — Велоспорт. СССР чемпионати. 19.30 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 20.50 — Сув чанғи. Халқаро мусобақа. 21.30 — Время. 22.05 — Фонтан ёнида учрашамиз. Бадиий фильм. 23.20 — Ҳужжатли фильм.

ТОШКЕНТ-I. 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Мультфильм. 18.25 — Пионер ёзи. 19.00 — Бурчга садоқат. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Концерт. 20.15 — Бугун оламда нима гап? 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Пахтакорларнинг шу кунги муҳим вазифалари. 22.35 — Қонунга мувофиқ. Бадиий фильм.

РАДИО

29 ИЮЛЬ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ўзбекистон Давлат телевидениеси ва радиоси дуторчи қизлар ансамбли ижро этади. 9.15 — Табассум. 11.30 — ЎзССР халқ артисти К. Раҳимов куйлайди. 12.10 — Мураббийлар радиоклуби. 13.30— Ёшлар санъати. 15.01 — Москва. Давр, воқеалар, кишилар. 15.40 — Ҳаётбахш ўлим. Спектакль. 17.50 — Куйлар. 18.15 — Халқаро кундалик. 18.30 — Дўстларимиз қўшиқлари. 19.25 — Ёшлик. 20.50 — Атеистик мавзуларда. 22.30 — О. Мухтор. Ҳаёт йўқ беоҳанг. 23.00 — Футбол. «Динамо» (К) — «Пахтакор».

30 ИЮЛЬ, ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Яхши кайфият. 9.30 — Совет Ўзбекистони: одамлар, ишлар ва режалар. 10.15 — Ёзувчилар микрофон олдида. 12.10 — Узбекистан индустриальний. 18.15 — Халқаро кундалик. 19.25 — Байрам куни. Симфоник поэма. 20.50 — Халқаро ҳаётнинг актуал масалалари. 21.00 — Тинчлик — байроғимиз. 21.20 — Қишлоқ меҳнаткашларининг талабларига биноан концерт.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

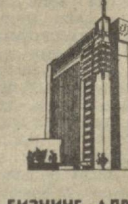

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент-П. Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16. 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13.

Р. — 09350. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. В. — 173. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12